

สารนิพนธ์

เรื่อง การสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู
ประเทศเกาหลีใต้ในปี ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver

โดย

นางสาว ปุญญพัชร เกตุษา

รหัสนักศึกษา 05610864

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อสารนิพนธ์	การสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้อง ประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ ในปี ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver
ผู้เขียน	นางสาว ปุญญพัชร เกตุษา
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์/บทความวิจัย	อาจารย์ ดร.ศิปิตี นพประเสริฐ
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ในปี ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพตัวแทนเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ใน ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver โดยใช้แนวคิดภาพตัวแทนมาเป็นแนวทางการศึกษาและวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินเรื่องตามบทภาพยนตร์ เรื่อง A Taxi Driver สามารถนำมาสู่การสร้างภาพตัวแทนความทรงจำใหม่ที่มีต่อเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยด้วยการต่อสู้จากอุดมการณ์ของกลุ่มนักศึกษาและประชาชนเมืองกวางจูเมื่อปี ค.ศ. 1980 ในลักษณะที่นำเหตุการณ์ในความทรงจำของคนส่วนใหญ่และประวัติศาสตร์กระแสหลักมานำเสนอให้ดูสมจริงมากขึ้น เนื้อหาส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงของประวัติศาสตร์ แต่มีการปรับทั้งเนื้อหา ช่วงเวลาและการลำดับเหตุการณ์เล็กน้อยให้เหมาะสมกับความไหลลื่นของภาพยนตร์ และทำให้ผู้ชมเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ได้ชัดเจนและเข้าใจบริบทของเหตุการณ์ในขณะนั้นมากขึ้น อีกทั้งยังเพิ่มเนื้อหาและภาพแทนของตัวละครหลักบางบทบาทที่อยู่ นอกเหนือจากข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ เพื่อกระตุ้นทั้งอุดมการณ์ อารมณ์ร่วมของผู้ชมให้ได้ตระกอนความคิดหรือตระหนักรู้ถึงข้อดีและข้อเสียจากการเรียกร้องประชาธิปไตยแล้วจึงนำข้อคิดเหล่านั้นมาปรับปรุง และแก้ไข ทำให้ในปัจจุบันประชาธิปไตยในเกาหลีจากจิตสำนึกของประชาชนเกาหลีมีความมั่นคงและยั่งยืน (ไชยวัฒน์ คำชู และนิธิ เนื่องจำนงค์, 2559)

คำสำคัญ : ประชาธิปไตยในเกาหลี

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง การสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ ในปี ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

สารนิพนธ์ชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ศิขิตี นพประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัวที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ยังขอขอบคุณ คุณจอน จองกุก ผู้เป็นตั้งแก้วตาดวงใจที่คอยมอบรอยยิ้มและความสดใสให้กันในวันที่เหนื่อยล้าและเป็นแรงกระตุ้นให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ รวมไปถึงออมสิน แพรว และเพื่อนคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึง ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษา ตลอดจนให้กำลังใจในการทำงานวิจัยนี้จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี

และสุดท้ายขอเชิดชูและรำลึกถึงความกล้าหาญของประชาชนเมืองกวางจู ประเทศเกาหลีใต้ทุกท่านที่มีใจรักต่ออุดมการณ์ประชาธิปไตยอย่างหนักแน่นจึงนำมาสู่ประชาธิปไตยที่งอกงามและยั่งยืนของประเทศเกาหลีใต้ในปัจจุบัน

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

บุญญพัชร เกตุษา

สารบัญ

รายการ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญรูปภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	3
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 วิธีการศึกษาวิจัย	3
1.6 กรอบวิเคราะห์ทางทฤษฎี	4
1.7 นิยามศัพท์	6
1.8 ระยะเวลาและแผนการดำเนินงานวิจัย	7
บทที่ 2 การทบทวนงานวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดทางด้านสังคมศาสตร์	8
2.1.1 แนวคิดเรื่องภาพแทน (representation)	8
2.2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
2.2.1 การทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพแทน (representation)	9
2.2.2 เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้	10
2.2.3 เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุม	13
2.3 สรุปผลการศึกษา	14
บทที่ 3 ภูมิหลังเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจูปีค.ศ. 1980	15
3.1 เกาหลีใต้ในยุครัฐบาลอีซึงมัน	15
3.2 เกาหลีใต้ในยุครัฐบาลปาร์คจองฮี	15
3.3 เกาหลีใต้ในยุครัฐบาลจอนดูฮวาน	16
3.4 สรุปผลการศึกษา	20

สารบัญ

รายการ	หน้า
บทที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาพยนตร์ A taxi driver และการวิเคราะห์	21
4.1 ข้อมูลการผลิต	21
4.1.1 ชื่อภาพยนตร์	21
4.1.2 ประเภทภาพยนตร์	21
4.1.3 ทีมงานและบริษัทผู้สร้าง	21
4.1.4 ปีและสถานที่ผลิต	21
4.1.5 ระยะเวลาภาพยนตร์	21
4.1.6 นักแสดง	22
4.2 วิธีการนำเสนอ	23
4.2.1 การนำเสนอเรื่องราวของภาพยนตร์	23
4.2.2 บุคคลที่นำเสนอ	24
4.2.3 การเริ่มต้นของเรื่อง	24
4.2.4 การยุติเรื่องราว	24
4.3 เคাঁโครงเรื่องและเนื้อเรื่องย่อ	24
4.3.1 เคাঁโครงเรื่อง	24
4.3.2 เนื้อเรื่องย่อ	25
4.4 สรุปผลการศึกษาข้อมูลภาพยนตร์	25
4.5 การวิเคราะห์การดำเนินเรื่องหรือการสร้างภาพแทนตามบทภาพยนตร์	25
4.6 วิเคราะห์ภาพแทนบทบาทของประชาชนในภาพยนตร์	32
4.7 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาพยนตร์	33
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	35
บรรณานุกรม	37

สารบัญรูปภาพ

รายการ	หน้า
ภาพที่ 3.1 นักศึกษาไปรวมตัวกันที่มหาวิทยาลัยเขินนัม	17
ภาพที่ 3.2 นักศึกษารวมตัวกันที่ถนนกินนัมและทหารทุติประชาชน	18
ภาพที่ 3.3 รถแท็กซี่และรถบัส มุ่งสู่ถนนกินนัมทำหน้าที่เป็นเกาะป้องกันประชาชน	19
ภาพที่ 4.1 โปสเตอร์ภาพยนตร์ A Taxi Driver	21
ภาพที่ 4.2 คิมมันชอบ	22
ภาพที่ 4.3 อินน์ปีเตอร์	22
ภาพที่ 4.4 คูแจซิก	23
ภาพที่ 4.5 การประท้วงในโซล	26
ภาพที่ 4.6 การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินผ่านวิทยุ	26
ภาพที่ 4.7 การประกาศกฏอัยการศึกผ่านวิทยุ	26
ภาพที่ 4.8 : พาสปอร์ตของอินน์ปีเตอร์	27
ภาพที่ 4.9 ป้ายประท้วงที่ติดอยู่ตามบ้านเรือนในกวางจู	28
ภาพที่ 4.10 แจซิกพูดคุยกับมันชอบถึงสถานการณ์ในประเทศ	28
ภาพที่ 4.11 ประชาชนและนักศึกษาเข้าร่วมชุมนุมที่หน้าศาลากลางจังหวัด	29
ภาพที่ 4.12 ทหารทำร้ายประชาชนผู้ชุมนุม	29
ภาพที่ 4.13 เกิดเพลิงไหม้ที่สถานีโทรทัศน์	30
ภาพที่ 4.14 รถบัสเข้ามาเป็นเกราะป้องกันให้กับประชาชน	30
ภาพที่ 4.15 แท็กซี่วิ่งเข้าสู่จุดชุมนุมเพื่อเป็นเกราะป้องกันให้กับประชาชน	31
ภาพที่ 4.16 ภาพผู้บาดเจ็บในโรงพยาบาล	31
ภาพที่ 4.17 เหตุการณ์ในกวางจูที่ถูกเผยแพร่ไปทั่วโลก จากนักข่าวต่างประเทศอย่างอินน์ปีเตอร์	32
ภาพที่ 4.18 ภาพจริงของคนขับแท็กซี่คิมและอินน์ปีเตอร์	34

สารบัญตาราง

รายการ	หน้า
ตารางที่ 4.1 นักแสดงรองและนักแสดงสมทบ	23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง คาบสมุทรเกาหลีที่เคยตกอยู่ภายใต้การยึดครองของญี่ปุ่น กลับยังมีได้รับเอกราช เพราะต้องอยู่ภายใต้การยึดครองของประเทศมหาอำนาจต่อไป โดยประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต อ้างถึงภารกิจการปลดอาวุธของทหารญี่ปุ่นคาบสมุทรเกาหลีถูกแบ่งเป็นสองส่วนโดยเส้นละติจูดที่ 38 องศาเหนือ (เรียกว่าเส้นขนาน 38) โดยสหภาพโซเวียตได้เข้าดำเนินการในส่วนเหนือเส้นขนานที่ 38 หรือเกาหลีเหนือ ส่วนสหรัฐอเมริกาได้เข้าดำเนินการในส่วนใต้เส้นขนานที่ 38 หรือเกาหลีใต้ ประเทศมหาอำนาจทั้งสองต่างต้องการมีอิทธิพลเหนือคาบสมุทรเกาหลีและไม่ต้องการให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขยายอิทธิพลเข้าครอบงำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อประเทศมหาอำนาจทำภารกิจเสร็จสิ้นจึงไม่สามารถตกลงกันได้ในการจัดตั้งรัฐบาลให้แก่ประเทศเกาหลี เพราะไม่แน่ใจว่ารัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นนั้นดำเนินนโยบายได้สอดคล้องกับท่าทีและผลประโยชน์ของตน ดังนั้น สหภาพโซเวียตจึงได้เข้าไปจัดตั้งรัฐบาลให้แก่เกาหลีเหนือ โดยใช้ระบอบการปกครองสังคมนิยมและสถาปนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (Democratic People's Republic of Korea – DPRK) ส่วนสหรัฐอเมริกาได้เข้าไปจัดตั้งรัฐบาลให้แก่เกาหลีใต้ โดยใช้รูปแบบการปกครองประชาธิปไตยและสถาปนาสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea – ROK) และมีรัฐบาลที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา ปัจจุบัน สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประมุขของประเทศคือประธานาธิบดี ซึ่งได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วนหัวหน้าฝ่ายบริหารคือ นายกรัฐมนตรีซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา รัฐสภาเป็นองค์กรนิติบัญญัติ และสถาบันที่ทำหน้าที่ตุลาการคือศาลยุติธรรม ทั้งนี้ เกาหลีได้มีการแบ่งเขตการปกครองเป็น 9 จังหวัด และ 6 เขตการปกครอง (โซล ปูซาน อินชอน แทกู กวางจู แดชอน)

ในค.ศ. 1948 เกาหลีใต้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ โดยมีผู้นำคนแรกที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา คือ ประธานาธิบดีอีซึงมัน (이승만) แต่ยังไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เพราะมีการใช้กฎหมายความมั่นคงในการขจัดศัตรูทางการเมือง ความวุ่นวายทางการเมืองสมัยประธานาธิบดีอีซึงมัน ทำให้ต้องใช้กฎหมายจับกุมและกำจัดคู่แข่งทางการเมืองโดยเฉียบขาดส่งผลให้เกิดการประท้วงจากกลุ่มคนที่ไม่เห็นด้วย เมื่อประธานาธิบดีอีซึงมันจัดการเลือกตั้ง ปราบกฏฝ่ายรัฐบาลของอีซึงมันขณะการเลือกตั้ง ทำให้กลุ่มพลังทางการเมืองกลุ่มใหม่หรือกลุ่มนักศึกษาเกาหลีได้ออกมาประท้วงการเลือกตั้งในปี ค.ศ 1960 จึงเป็นผลทำให้เกิดการแทรกแซงทางการเมืองโดยกองทัพของนายพล ปาร์คจุงฮี (박정희) เข้ามารัฐประหารของรัฐบาลอีซึงมัน ซึ่งจุดนี้คือการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของการเมืองเกาหลีใต้ เนื่องจากกองทัพเข้ามามีบทบาททางการเมืองเป็นระยะเวลาหลายทศวรรษ (วิเชียร อินทะสี,2556)

ต่อมานายพล ปาร์คจองฮีได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ในช่วงที่ประธานาธิบดีปาร์คจองฮีขึ้นเป็นผู้นำนั้น ถือเป็นช่วงเร่งรัดการพัฒนาประเทศ และทำให้เกาหลีใต้กลายเป็นประเทศชั้นนำด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว แต่ในด้านการเมืองการปกครอง ประธานาธิบดีปาร์คจองฮีกลับปกครองด้วยระบอบเผด็จการ มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้ตนอยู่ในตำแหน่งโดยไม่จำกัดวาระ กำจัดคู่แข่งทางการเมือง ลิดรอนเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน และใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง (วิเชียร อินทะสี, 2556) เมื่อสิ้นยุคยุคสมัยประธานาธิบดีปาร์คจองฮี ประชาชนเกาหลีใต้ได้เกิดความหวังในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและมีรัฐบาลที่ดีต่อสังคม แต่สุดท้ายรัฐบาลทหารกลับมาแทรกแซงทางการเมืองอีกครั้ง เนื่องจากในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1979 กลุ่มทหารที่นำโดยนายพลจอนดูฮวาน (전두환) ได้เข้ากุมอำนาจทางการเมืองต่อ จนเกิดการต่อต้านจากนักศึกษาและประชาชนและกลุ่มผู้นำการเมืองได้ใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามจนเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1980 คือเหตุการณ์ลุกฮือประท้วงที่กวางจู (Gwangju Uprising) ซึ่งมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก สามารถระบุจำนวนผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ที่ฝ่ายทหารปราบปรามผู้ชุมนุม 161 คน สูญหาย 64 คน บาดเจ็บ 2,948 คน และถูกจับกุมคุมขัง 4,537 คน (Choo Hee-Yeon,2545) และในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1980 นายพลจอนดูฮวานก็สามารถคุมอำนาจทางการเมืองได้สำเร็จและเข้าได้รับตำแหน่งประธานาธิบดีของเกาหลีใต้

เหตุประท้วงที่กวางจูยังคงอยู่ในความทรงจำของชาวเกาหลีใต้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าใน ค.ศ. 2017 ได้มีการสร้างภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver เพื่อสะท้อนเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้อย่าง เหตุการณ์การลุกฮือประท้วงที่กวางจู ในเดือนพฤษภาคมค.ศ. 1980 ภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถสร้างรายได้ในประเทศเกาหลีใต้ได้ประมาณ 88.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนความรุนแรงที่เกิดขึ้นในกวางจูเมื่อ ค.ศ. 1980 โดยอ้างอิงจากเหตุการณ์จริงของคนขับแท็กซี่ที่ต้องไปส่งผู้โดยสารที่ทำอาชีพนักข่าวจากต่างประเทศและต้องการทำข่าวเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงของทหารต่อประชาชนที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตยในเมืองกวางจู (Hyeong-Ju Lee,2559) ภาพยนตร์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนสังคมในสมัยเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยของเกาหลีใต้และสะท้อนภาพจำของคนในสังคมเกี่ยวกับเหตุการณ์ลุกฮือประท้วงที่กวางจูของคนเกาหลีใต้

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศเกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยที่มั่นคงและยั่งยืน (ไชยวัฒน์ คำชู และนิธิ เนื่องจำนงค์,2559) ดังนั้นเหตุการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยของเกาหลีใต้อย่างเหตุการณ์ลุกฮือประท้วงที่กวางจู (Gwangju Uprising) ใน ค.ศ. 1980 เป็นจุดที่สำคัญในการออกมาประท้วงเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยของเกาหลีใต้ ซึ่งในภาพยนตร์เกาหลีเรื่อง A Taxi Driver ได้มีการนำเสนอเหตุการณ์การประท้วงนี้อย่างน่าสนใจและยังมีการนำเสนอสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของคนเกาหลีใต้ในเมืองกวางจูในสมัยนั้นอีกด้วย จากความน่าสนใจของภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดภาพตัวแทนมาใช้ศึกษาในงานวิจัยนี้ว่าเหตุการณ์จริงกับภาพตัวแทนจากเหตุการณ์ที่เล่าผ่านภาพยนตร์มีความเหมือนและแตกต่างกัน

อย่างไร และภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถเป็นตัวแทนมุมมองในเหตุการณ์ลุกฮือประท้วงที่กวางจู ใน ค.ศ.1980 ได้หรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ใน ค.ศ.1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาภาพตัวแทนเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ใน ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver โดยใช้แนวคิดภาพตัวแทนมาเป็นแนวทางการศึกษา

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 ได้ทราบว่าภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถเป็นตัวแทนมุมมองทางสังคมและการเมืองของประเทศเกาหลีใต้

3.2 ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอภาพแตกต่างจากเหตุการณ์จริงหรือไม่

3.3 ได้ฝึกฝนการค้นคว้าข้อมูลจากหลายแหล่ง การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนข้อมูลสรุปที่เป็นระบบแบบแผน รวมทั้งการอ่าน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ที่เกิดขึ้นใน ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ซึ่งศึกษาถึงมุมมองของภาพยนตร์ที่ได้นำเสนอภาพแทนในรูปแบบของภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver โดยใช้แนวความคิดเรื่องภาพตัวแทนเป็นแนวความคิดประกอบการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

1.5 วิธีการศึกษาวิจัย

1.5.1 แบบการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งเข้าใจในปรากฏการณ์อย่างลึกซึ้ง

1.5.2 ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บข้อมูล การกำหนดพื้นที่ประชากร ตัวอย่างฯ

1.5.2.1 กำหนดขอบเขตของเนื้อหา 3 หัวข้อ คือ ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการเรียกร้องประชาธิปไตยของประชาชนเกาหลีใต้ในเหตุการณ์ที่กวางจู ปัจจัยที่ทำให้เกาหลีใต้กลายเป็นประเทศที่มีระบอบการปกครองเป็นประชาธิปไตยที่มั่นคงและยั่งยืน และศึกษาเหตุการณ์จริงของการลุกฮือประท้วงที่กวางจู (Gwangju Uprising) ใน ค.ศ. 1980 และนำมาเปรียบเทียบกับภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์ A Taxi Driver (2017)

1.5.2.2 ศึกษาหนังสือ เอกสาร และบทความที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่สืบค้นตามเว็บไซต์ รวบรวมเอกสารและงานวิจัยจากทั่วโลกและเก็บรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์ทางการเมืองและทฤษฎีภาพตัวแทน และความทรงจำร่วม เช่น <https://www.jstor.org/>

1.5.2.3 วิธีการเก็บข้อมูล จากการชมภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ผ่านเว็บไซต์ <https://illiwassubmovies.wixsite.com/illiwassub/> และเว็บไซต์ VIU

1.5.3 ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.3.1 เก็บข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการประชาธิปไตยของประเทศเกาหลีใต้

1.5.3.2 วิเคราะห์ภาพตัวแทนที่ต้องการนำเสนอจากภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ผ่านแนวคิดภาพตัวแทน (Representation) ของ สจิวต์ ฮอลล์ (Stuart Hall)

1.6 กรอบการวิเคราะห์ทางทฤษฎี (Theoretical Framework)

การศึกษาเรื่อง การสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กว้างดู ประเทศเกาหลีใต้ ในปีค.ศ.1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ผู้วิจัยต้องการได้เห็นว่าได้ทราบว่าภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถเป็นตัวแทนมุมมองทางสังคมและการเมืองของประเทศเกาหลีใต้ได้จริงหรือไม่โดยใช้กรอบทฤษฎีภาพตัวแทน (representation) ในการวิจัย

กรอบวิเคราะห์การพัฒนาประชาธิปไตย

แนวคิดการเปลี่ยนเป็นประชาธิปไตย (Transitional to Democracy) แนวคิด Transitional to Democracy คือแนวคิดที่อธิบายก้าวอย่างเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตย ซึ่งผู้เขียนได้ศึกษากรอบแนวคิด จากดังก์ วาร์ท เอ รัสตาว (Dunkwart A. Rustow) ศึกษาการเปลี่ยนเป็นประชาธิปไตยในสวีเดนในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1890-1920 และในช่วงแบ่งบานของความเป็นประชาธิปไตยในตุรกี ค.ศ.1945 โดยรัสตาวได้เสนอตัวแบบที่เสมอเหมือนที่เป็นพลวัตในการวิเคราะห์กระบวนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ประชาธิปไตย โดยอธิบายกระบวนการทำให้เป็นประชาธิปไตยประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน (ไชยวัฒน์ คำชู และนิธิ เนื่องจำนงค์, 2559)

1) ช่วงเบื้องหลัง (background condition) ลำดับขั้นตอนนี้ เน้นความกลมเกลียวของคนในชาติ (national unity) ประชาชนรับรู้และเตรียมใจในการเปลี่ยนผ่านรูปแบบทางการเมืองแบบใหม่ ด้วยการยอมรับในหลักการที่ดีของประชาธิปไตยที่ประกอบด้วยหลักการเสียงส่วนใหญ่ ส่งผลให้นโยบายสามารถเปลี่ยนแปลงเพื่อคนส่วนใหญ่ได้ ทั้งนี้ขั้นตอนนี้เป็นเพียงขั้นตอนนี้เพื่อประชาชนเตรียมใจรับการเปลี่ยนผ่านเท่านั้น นอกจากนั้นความรู้สึกชาตินิยมยังเป็นปัจจัยสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน ดังนั้นในขั้นตอนนี้จึงรวมเอาความกลมเกลียว ของคนชาติพันธุ์เดียวกัน และความเป็นเอกฉันท์ (Consensus) ต่อการแสดงความคิดเห็นตลอดจนการทำข้อตกลงในการเปลี่ยนสู่ประชาธิปไตยของคนในชาติ อนึ่งในขั้นตอนนี้ไม่อาจบอกได้ว่ารัฐควรมีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างน้อยที่สุดในช่วง ก่อนเป็นประชาธิปไตยควรอยู่ในระดับใด เพราะฉะนั้นรัฐจะมีเบื้องหลังอย่างไรก็เป็นประชาธิปไตยได้

2) **ขั้นเตรียมการ (Preparatory Phase)** โดยปกติมักเป็นกระบวนการโดยชนชั้นนำในสังคม เป็นกลไกขับเคลื่อนหลักในการเปลี่ยนผ่าน ด้วยสาเหตุจากความตึงเครียดทางเศรษฐกิจ หรือทางการเมืองระหว่างชนชั้นนำและชนชั้นกลาง (ที่ประกอบไปด้วยทั้งชนชั้นคนทำงานและชนชั้นกลางค่อนไปชนชั้นล่าง) ตัวอย่างเช่น ขบวนการปฏิวัติการขับเคลื่อนเรียกร้องให้รัฐบาลยกระดับค่าครองชีพให้สูงขึ้นอันส่งผลให้ประชาชนมีเงินมากพอในการจ่ายภาษี การขับเคลื่อนในกรณีนี้จริง ๆ แล้วเป็นเพียงผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินการไปสู่ประชาธิปไตย ไม่ใช่สาเหตุจากการเริ่มต้นสู่ประชาธิปไตยในบางกรณี ไม่ได้เกิดขึ้นมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหลักเท่านั้น แต่มีปัจจัยด้านอุดมการณ์จักรวรรดินิยม และแรงขับเคลื่อนด้านความรู้สึกราชาธิปไตย ประชาชนไม่เพียงแต่เรียกร้องเอกราช แต่ยังรุกรื้อเรียกร้องเพื่อประชาธิปไตยหลังได้รับเอกราช

3) **ขั้นการตัดสินใจ (Decision Phase)** เป็นขั้นตอนของผู้นำทางการเมืองที่เข้าใจในความต่างของประชาชน รวมถึงยอมรับบางแง่มุมของ กระบวนการประชาธิปไตย ในขั้นตอนนี้ให้ความสำคัญกับนักการเมืองในกระบวนการตัดสินใจอย่างมีสติ (conscious decision) เพราะการเปลี่ยนแปลงจากระบบคณาธิปไตยมาเป็นประชาธิปไตยย่อมต้องรับรู้และเห็นชอบโดยบรรดานักการเมือง โดยเฉพาะนักการเมืองระดับสูง แต่กระบวนการเปลี่ยนสู่ประชาธิปไตยยังต้องอาศัยกลุ่มอื่น ๆ เช่น ฝ่ายตรงข้ามหรือนักการเมืองหน้าใหม่ ตัวอย่างเช่น กลุ่มอนุรักษนิยม (Conservatives) และกลุ่มหัวรุนแรง (Radicals) โดยที่แต่ละฝ่ายที่กล่าวมาต้องเจรจาประนีประนอม และจัดลำดับ ในขั้นตอนนี้อาจสรุป ออกมาเป็นลำดับได้ว่า 1) เนื้อหาของประชาธิปไตยกลายเป็นประเด็นสำคัญในการหารือระหว่างนักการเมือง 2) ผลการเจรจาอาจจะเลือกทางเลือกที่ตรงลงมา ไม่ใช่ทางเลือกที่ดีที่สุด 3) การเดินทางสู่ประชาธิปไตยอาจมีแนวทางแตกต่างกัน จากสิทธิการเลือกตั้งให้มีความเป็นสากล ด้วยการเลือกตัวแทนแบบเป็นสัดส่วน 4) ข้อตกลงส่งผ่านจากการนักการเมืองไปยังประชาชน

4) **ขั้น Habituation** หมายถึง พฤติกรรมของคนภายในประเทศที่ทำงานเคยชิน ภายในบริบทนี้หมายถึง พฤติกรรมของประชาชน ที่อยู่ภายใต้ปกครองแบบประชาธิปไตยและคุ้นชินกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ การปกครองแบบประชาธิปไตยเน้นการแข่งขัน การแข่งขันจะเกิดขึ้นได้สองระดับ คือ การแข่งขันระหว่างพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง และการแข่งขันระหว่างผู้นำภายในพรรคการเมือง และไม่ใช่แค่การแข่งขันเท่านั้น ยังรวมถึงการแก้ไข ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ที่มีการปะทะกันในเรื่องผลประโยชน์ ทั้งนี้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยดำเนินภายใต้หลักการประชาธิปไตย ที่ประกอบด้วยความร่วมมือของประชาชน การแสดงความคิดเห็นในการโต้เถียง ทั้งยังลองผิดลองถูก (trial and errors) การประนีประนอม และหาข้อตกลงร่วมกัน

การเปลี่ยนเป็นประชาธิปไตย อาจไม่ประสบความสำเร็จได้ในทุกประเทศ โดยเฉพาะบางประเทศอาจมีการเปลี่ยนกลับไปกลับมาจากคณาธิปไตยมาเป็นประชาธิปไตยและกลับไปยังอำนาจนิยม แล้วจึงกลับมาเป็นประชาธิปไตยเพราะประเทศเหล่านั้นมองว่าประชาธิปไตย ยังไม่ใช่ทางเลือกเดียวในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองของรัฐตนได้ อย่างไรก็ตามความเป็นประชาธิปไตยมักประสบความสำเร็จในประเทศที่มีความพร้อมทางสังคมและเศรษฐกิจโดยมีสัดส่วนทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่

การพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้มีปัจจัยที่สนับสนุน เช่น ประชาชนชนชั้นต่างๆ กลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมและภาคประชาชนสังคม ซึ่งในภาพยนตร์นำเสนอในอาชีพของคนขับแท็กซี่ในกวางจูที่คอยรับส่งผู้ชุมนุมและผู้บาดเจ็บจากการชุมนุม และกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่ได้ออกมาเคลื่อนไหวทางสังคม จัดการชุมนุมเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย

การเรียกร้องประชาธิปไตยปัจจัยร่วมที่มีอิทธิพลต่อการมีประชาธิปไตยที่มั่นคง 5 ประการคือ 1. บทบาทของผู้นำทางการเมือง (Roles of political leaders) 2. การเห็นพ้องยอมรับในรัฐธรรมนูญและกติกากฎทางการเมืองภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญ (Consensus on the new constitution and democratic rules) 3. จัดให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว (Quick Elections) 4. การพินิจกำลังของฝ่ายค้านที่พร้อมจะประนีประนอม (Willingness to compromise) และ 5. กองทัพไม่แทรกแซงทางการเมือง (No Military Interventions) (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์, 2561)

การพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค เช่น ชนชั้นนำที่ต้องการรวมอำนาจไว้ที่ตนเองหรือประชาชนที่ไม่ได้มีความเข้าใจมากพอในกลไกประชาธิปไตย ซึ่งในภาพยนตร์นำเสนอจากชนชั้นนำหรือประธานาธิบดีในตอนนั้นทำอาชีพทหารและรวมอำนาจไว้ที่ตนเอง แสดงให้เห็นว่าอำนาจทางการเมืองที่แท้จริงยังอยู่ที่กองทัพ เจ้าหน้าที่ของรัฐทำร้ายประชาชนที่ออกมาเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ และแท็กซี่จากโซลที่ไม่ได้สนใจเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยเพื่อแค่ต้องการทำงานเพื่อได้เงินเท่านั้น

นอกจากนี้ ผู้เขียนจะนำแนวคิดภาพตัวแทนของสจิวต ฮอลล์ (Stuart Hall) มาวิเคราะห์ว่าในภาพยนตร์ A Taxi Driver ได้นำเสนอภาพตัวแทนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่ส่งผลต่อพัฒนาประชาธิปไตยของเกาหลีได้อย่างไรและเหตุการณ์การลุกฮือประท้วงในกวางจู ที่ภาพยนตร์ได้ใช้เป็นเหตุการณ์หลักของเรื่องนั้นเป็นจุดสำคัญในการเปลี่ยนผ่านประชาธิปไตยของเกาหลีอย่างไร

ภาพตัวแทนถูกสร้างขึ้นในการถ่ายทอดแนวความคิดไปสู่ผู้อื่นในรูปแบบของภาพ เสียง หรือตัวอักษรเพื่อการสื่อความหมาย และใช้ระบบสัญลักษณ์ในการตีความหมายของความหมายโดยภาพตัวแทนสามารถใช้อ้างอิงถึง สิ่งต่างๆ ทั้งที่มีอยู่ในโลกความเป็นจริงและอยู่ในโลกสมมติได้ และเมื่อพิจารณาแนวทางการศึกษาภาพตัวแทนแทนสอดคล้องกับงานวิจัยการสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ในค.ศ.1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ผู้วิจัยจึงนำแนวความคิดภาพแทนมาเป็นแนวทางในการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 ประชาธิปไตย (Democracy) คือระบบการปกครองหนึ่งที่รัฐบาลต้องตอบสนองต่อความต้องการสิทธิเสรีภาพของประชาชนทั้งหมด โดยระบบการเมืองที่จะถือเป็นประชาธิปไตยนั้น อย่างน้อยต้องมีองค์ประกอบขั้นพื้นฐาน 8 ประการ คือ เสรีภาพในการก่อตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม (freedom to form and join organizations) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น (freedom of expression) สิทธิในการลงคะแนนเสียง (right to vote) การได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการดำรงตำแหน่งสาธารณะ (eligibility for public office) สิทธิของผู้นำการเมืองในการแข่งขันหาความสนับสนุน หรือคะแนนเสียง (rights of

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ในปี ค.ศ.1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver มีการทบทวนแนวความคิดทางสังคมศาสตร์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวคิดที่มาใช้ดังนี้

2.1 แนวคิดทางด้านสังคมศาสตร์

2.2.1 แนวความคิดเรื่องภาพแทน (representation)

สจิวต ฮอลล์ (Hall,1997 อ้างใน ทวีศักดิ์ ศรีทองดี,2557:1513) ได้นิยามคำว่า ภาพตัวแทนไว้ว่าเป็นการนำเสนอแนวคิดเชื่อมโยงกับการใช้ระบบสัญลักษณ์ คำว่า Representation ในภาษาอังกฤษนอกจากจะหมายถึง “ภาพตัวแทน” แล้ว ยังหมายถึง “การนำเสนอภาพตัวแทน” อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีความหมายในมุมมองของ “การนำมาเสนอใหม่”(Re-Presentation) เป็นอีกนัยยะหนึ่งที่สำคัญของคำว่าภาพตัวแทนนี้ด้วย

ภาพตัวแทนประกอบขึ้นมาได้โดยกระบวนการ 2 ประการ คือ

1. การนำเสนอภาพตัวแทนในใจ เป็นการพยายามตีความและกลั่นกรองความจริงรอบตัว และความคิดหนึ่งให้กลายเป็นความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจ เช่น การตีความสิ่งที่เรามองเห็นอย่าง โตะ แก้ว ก็จะสามารถตีความได้โดยง่ายว่าสิ่งนั้นคืออะไร
2. การนำเสนอภาพตัวแทนภายนอก เป็นการพยายามสื่อสารความคิดหรือความรู้ที่อยู่ในใจออกมาให้ผู้อื่นทราบโดยผ่านทางระบบสัญลักษณ์ เช่น ภาษา เป็นต้น เราสามารถทำได้โดยการเข้าใจภาษาซึ่งภาษานั้นจะเป็นลายลักษณ์อักษร คำพูด รูปภาพ หรือสิ่งแทนอื่นๆ กล่าวคือ กระบวนการให้ความหมายคือปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 3 สิ่ง คือ แนวคิด (Concept) สัญลักษณ์ (Sign) และสิ่งต่าง ๆ (Things) การที่เชื่อม 3 สิ่งนี้เข้าด้วยกัน คือ การสร้างภาพตัวแทน นอกจากนี้แนวคิดภาพตัวแทน (Representation) ของสจิวต ฮอลล์ (Stuart Hall) สจิวต ฮอลล์ (อ้างถึงใน นัดดา ธนทาน, 2559) นักวัฒนธรรมศึกษาได้ให้นิยามคำว่า ภาพตัวแทนไว้ว่าเป็นการนำเสนอแนวคิดโดยเชื่อมโยงกับการใช้ระบบสัญลักษณ์และคำว่า "ภาพตัวแทน" ไม่ใช่ความหมายเดียวของคำว่า Representation ในภาษาอังกฤษแต่หมายรวมถึงการนำเสนอภาพ ตัวแทนและนอกจากนี้ยังมีความหมายในมุมมองของ " การนำมาเสนอใหม่" (Re-Presentation) เป็นอีกนัยหนึ่งสำคัญว่าภาพตัวแทนนี้ด้วย ภาพตัวแทน (Representation) เป็นผลผลิตแห่งความหมายของภาพในใจ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกระบวนการอ้างอิงความหมายและเป็น ตัวเชื่อมระหว่างภาษาแนวคิดและสัญลักษณ์ที่จะทำให้เราเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ ในภาพ

นอกจากนี้ ยังมี แนวคิดความทรงจำร่วม (Collective Memory) ของพอล คอนเนอร์ตัน (Paul Connerton) แสดงให้เห็นว่าความทรงจำเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น ผลิตซ้ำ และส่งต่ออย่างต่อเนื่องในสังคม ผ่านการกระทำซ้ำ ๆ ในรูปแบบของพิธีเฉลิมฉลอง (commemorative ceremonies) หรือปฏิบัติทางร่างกาย

(bodily practices) จนเกิดเป็นความเคยชินหรือความทรงจำที่เป็นนิสัย (habit memory) ซึ่งเก็บรักษาไว้ในจิตใจของบุคคล สิ่งสำคัญคือการแสดงออกที่เชื่อมต่อกับอดีต มีบทบาทสำคัญในการกำหนดรูปร่างของความทรงจำร่วมของสมาชิกในสังคม เป็นเสมือนแผนที่ความคิด ขณะเดียวกันก็เป็นถ่ายทอดความทรงจำให้สมาชิกรุ่นต่อ ๆ ไปด้วย

การวิจัยเรื่องการสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้อยประชานิธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ในปี ค.ศ.1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ซึ่งจะนำแนวคิดนี้มาศึกษาและวิเคราะห์ถึงบทบาทของสื่อที่มีต่อกระแสสังคมเกาหลีใต้ รวมถึงศึกษาเหตุการณ์เรียกร้อยประชานิธิปไตยในกวางจูผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver และสามารถวิเคราะห์ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มีคุณค่าพอที่จะนำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ได้ โดยใช้แนวความคิดเรื่องภาพตัวแทนเป็นประกอบการวิเคราะห์

2.2 การทบทวนวรรณกรรมและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 การทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทน (representation)

วิทยา วงศ์จันทา (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประกอบสร้าง “ความเป็นลาว” ในวรรณกรรมและสื่อภาพยนตร์ไทยร่วมสมัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเป็นลาวและบริบททางสังคมวัฒนธรรม สื่อภาพยนตร์ไทยร่วมสมัย โดยพบว่า ภาพแทนความเป็นลาวถูกนำเสนอความเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ ลาวเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของไทย ลาวเป็นประเทศที่ต่ำต้อยกว่าไทย และลาวเป็นตัวปัญหาของไทย ซึ่งได้ปรากฏในวรรณกรรมและสื่อภาพยนตร์ไทยร่วมสมัยอย่างสอดคล้องดังนี้ นวนิยายเรื่องสาปภูษาและรอยไหมสะท้อนถึงลาวในสถานะที่ต่ำต้อยไม่ได้รับการยอมรับ ประพจน์เตือนเตือนเสียดสี สร้างปัญหาแก่ผู้อื่น วรรณกรรมลูกแม่น้ำโขงและเพื่อนรักริมโขงสะท้อนถึงลาวในสถานะของความไม่เป็นเพื่อน ความเท่าเทียม การยอมรับถึงความแตกต่างและมิตรภาพที่มีต่อกัน กวีนิพนธ์เรื่องเขียนแผ่นดินสุวรรณภูมิลาว กับภาพยนตร์สบายดีหลวงพระบาง และไม่มีคำตอบจากปากเซ สะท้อนถึงลาวในบริบทของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมที่สงบในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป และมีธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เมื่อแผ่มายังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อแสดงถึงความเป็นมิตรภาพที่ดี

เบญจวรรณ นาราสาจ (2553) ได้เขียนบทความปริทรรศน์เรื่อง “ความทรงจำต่ออดีตในงานมรดกศึกษา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความทรงจำของสังคมต่ออดีต เพื่อทบทวนแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความทรงจำ ประเด็นคำถาม วิธีการศึกษา และแนวทางค้นหาคำตอบ ผลการศึกษาพบว่า งานมรดกศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความทรงจำต่ออดีต มีแนวคิดพื้นฐานต่อมรดกในฐานะรูปแบบหนึ่งของความทรงจำร่วมที่ถูกประกอบสร้างทางสังคมโดยเชื่อมโยงกับความต้องการของปัจจุบันเป็นสำคัญ ความทรงจำนั้นมักเลื่อนไหลถูกนำเสนอหลายสำนวนที่เนื้อหาแตกต่างเป็นเรื่องเล่าที่มาจากเสียงที่หลากหลายและไม่กลมกลืนกัน ประเด็นหลักของการศึกษา คือ การผลิตซ้ำ ต่อบรรยาย และช่วงชิงความทรงจำว่าด้วยมรดกของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดพลวัตในการดำรงอยู่ของความทรงจำต่ออดีตที่ถูกนำเสนอผ่านมรดก ผลการศึกษาส่วนใหญ่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มคนเหล่านั้นภายใต้บริบทต่าง ๆ สำหรับประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างความทรงจำส่วนบุคคลกับความทรงจำร่วม ภาพ

ตัวแทน (representation) ที่ถูกสร้างให้เป็นความทรงจำร่วม ความทรงจำกับอัตลักษณ์ (identity) ของชาติ การจัดการความทรงจำในมรดกของกลุ่มคนท้องถิ่นส่วนประเด็นที่ยังมีข้อจำกัดมาก คือ การลืมหรือการลบความทรงจำ

จากบททวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงแนวคิดการสร้างความทรงจำหรือภาพจำจากสื่อที่นำเสนอหรือการบอกเล่าต่อๆ กันมา ทำให้ผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมมีแนวคิดหรือภาพตัวแทนต่อสิ่งนั้นอย่างไรและพัฒนาไปเป็นความทรงจำร่วมหรือภาพจำกระแสหลักในสังคมดังผลงานของวิทยา วงศ์จันทา (2555) และ เบญจวรรณ นาราสิจ (2553) ผู้วิจัยจะนำแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้กับงานวิจัยการสร้างภาพตัวแทนในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจู ประเทศเกาหลีใต้ในปี.ศ.1980 ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver เพื่อวิเคราะห์ถึงความทรงจำกระแสเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวที่ปรากฏในภาพยนตร์มีคุณค่าเพื่อที่จะนำเสนอถึงภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงได้หรือไม่

2.2.2 เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้

ผู้เขียนจะทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการพัฒนาประชาธิปไตยของเกาหลีใต้ที่เปลี่ยนผ่านมาสู่ประเทศประชาธิปไตยของเกาหลีใต้

1. ปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้

การพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้มีปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรค พบว่าปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญคือกลุ่มการเคลื่อนไหวกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ และภาคประชาสังคม¹ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งนักศึกษา ผู้ใช้แรงงาน องค์กรทางศาสนาและประชาชนทั่วไป มีบทบาทในการต่อสู้ทางการเมืองมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลอานาจนิยมและเมื่อการเมืองของเกาหลีใต้ได้เปลี่ยนผ่านไปสู่ระบอบประชาธิปไตย จนในที่สุดผู้นำการเมืองจำต้องยอมรับข้อเรียกร้องในการปฏิรูปการเมืองใน ค.ศ. 1987 โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจ การตรวจสอบรัฐบาล แม้เป้าหมายในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยจะสำเร็จ แต่ประชาสังคมในเกาหลีใต้ก็ไม่ได้ยุติความเคลื่อนไหวยังคงแสดงบทบาทอยู่ประกอบกับการออกกฎหมายพิเศษเพื่อปกป้องสิทธิของประชาชนที่ลุกขึ้นเรียกร้องประชาธิปไตยและดำเนินคดีกับรัฐบาลที่สั่งปราบปรามประชาชนในเหตุการณ์ที่กวางจู ค.ศ. 1980 โดยข้อเรียกร้องที่สำคัญ ก็คือ การสอบสวนข้อเท็จจริงในเหตุการณ์ที่กวางจูและการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นอีก และภาคประชาสังคมยังเห็นถึงความจำเป็นในการแสดงบทบาทเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่โครงสร้างของระบอบประชาธิปไตย การออกแบบโครงสร้างและความสัมพันธ์ของสถาบันทางการเมืองที่สร้างดุลยภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมและวัฒนธรรมทางการเมืองที่เปิดช่องทางการต่อรอง การมีส่วนร่วมและการ

¹ ประชาสังคม (Civil Society) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อความเข้มแข็ง ของชุมชนและสังคม ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้อย่าง เช่น โคเฮนและอารโต ได้อธิบายแนวคิดประชาสังคมไว้ในทฤษฎีเสรีนิยมว่า ประชาสังคมเป็นเรื่องการใช้สิทธิในการไม่เชื่อฟังรัฐของประชาชนทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิใหม่ ๆ ขึ้น อ้างอิงจาก สุดจิต นิमितกุล, *แนวคิดประชาสังคม*, พิมพ์ครั้งที่ 5, (สถาบันราชาดารงนุภาพ, 2555) 1-2.

ตรวจสอบในทางการเมือง เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้ประเทศเกาหลีใต้เป็นประเทศที่ประชาธิปไตยมีเสถียรภาพ แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ซึ่งได้แก่ การขาดความเป็นสถาบันของพรรคการเมืองเนื่องจากพรรคการเมืองส่วนใหญ่ก่อตั้งขึ้นโดยการอิงตัวบุคคล เมื่อบุคคลดังกล่าวหมดอำนาจหรือยุติบทบาท พรรคนั้นก็จะสลายตัวไปทำให้พรรคการเมืองไม่ได้แสดงบทบาทสำคัญในการริเริ่มนโยบาย แต่แนวโน้มในอนาคตพรรคการเมืองเกาหลีใต้ได้เริ่มพัฒนาไปสู่ระบบพรรค² ส่วนปัญหาความเป็นภูมิภาคนิยม³ ซึ่งเป็นผลกระทบจากการพัฒนาในช่วงรัฐบาลที่การพัฒนากระจุกอยู่เฉพาะในบางพื้นที่อันเป็นเหตุให้เกิดความเหลื่อมล้ำกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ได้นำไปสู่พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่ประชาชนลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครซึ่งมีภูมิหลังเป็นบุคคลในพื้นที่หรือผูกพันกับพื้นที่โดยไม่ให้ความสำคัญกับนโยบาย ส่วนอิทธิพลของจ็อง⁴ ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประชาธิปไตยแต่ประการใด

ปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคของการพัฒนาประชาธิปไตย มีสิ่งที่เป็นปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคไปในทิศทางเดียวกัน ดังเห็นได้จากงานวิจัยและบทความหลาย ๆ ชิ้น ที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยหลักที่สนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้นั้น คือ กลุ่มการเคลื่อนไหวและภาคประชาสังคม ที่ช่วยกันผลักดันและสร้างรากฐานประชาธิปไตยที่แข็งแรงให้กับประเทศเกาหลีใต้ ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคคือการพัฒนาระบบพรรคการเมืองของเกาหลีใต้และการที่ประชาชนเชื่อในตัวบุคคลมากกว่าระบบและกลไกประชาธิปไตย ดังที่ปรากฏในงานของ วิเชียร อินทะสี (2555) , วิเชียร อินทะสี (2556) และ บุญวัฒน์ สว่างวงศ์ (2559)

ผู้เขียนจะทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพประชาชนที่เข้าร่วมการประชุมซึ่งเป็นอาชีพและชนชั้นส่วนใหญ่ที่ปรากฏให้เห็นในภาพยนตร์เรื่อง A taxi driver

2. การเข้าร่วมขบวนการประชาธิปไตยในเกาหลีของประชาชนในประเทศเกาหลีใต้

การเข้าร่วมขบวนการประชาธิปไตย ส่วนใหญ่มาจากประชาชนชนชั้นแรงงานของเกาหลีใต้เพราะได้รับผลกระทบจากโครงสร้างสังคมมากที่สุด การก่อตัวของชนชั้นแรงงานเกาหลีใต้ได้ทำการตรวจสอบว่าแรงงานเกาหลีใต้ได้พัฒนาจิตสำนึกทางชนชั้นที่โดดเด่นและวิถีจิตสำนึกดั้งเดิมของแรงงานเกาหลีติดตัวมาจากชนบทก็คือ ความตื่นตัวทางความคิด อุบิสัยรักการทำงานหนัก ไม่มีความคิดเรื่องเอกสิทธิ์ร่วม ได้มีการทำ

² ระบบพรรคการเมือง (Political Party System) ระบบพรรคการเมืองโดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 ระบบ คือ ระบบพรรคเดียว เป็นระบบที่ยินยอมให้มีพรรคการเมืองเดียวในประเทศ ระบบสองพรรค เป็นระบบที่มีพรรคการเมืองสองพรรคผลัดกันบริหารประเทศ และระบบหลายพรรค เป็นระบบที่ยินยอมให้มีพรรคการเมืองหลายในประเทศแข่งกันทางการเมือง อ้างอิงจาก สมบัติ อารังธัญวงศ์, “ระบบพรรคการเมือง” (พ.ศ.2555), 1-3.

³ ปัญหาความเป็นภูมิภาคนิยมกับคนเกาหลีใต้ คือ สังคมเกาหลีใต้จะมีความผูกพันกันตามสายตระกูล (clan) ตามถิ่นบ้านเกิดและตามภูมิภาคนิยม (regionalism) ที่อาศัยอยู่ ดังนั้น คนเกาหลีใต้นิยมเลือกคนในพื้นที่แทนเลือกจากคนที่มีความสามารถ อ้างอิงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ ฐานดี , *พฤติกรรมทางการเมืองของเกาหลีใต้*, พิมพ์ครั้งที่ 1,(พ.ศ.2556), 9-10.

⁴ อิทธิพลของจ็อง คำสอนของจ็องให้ความสำคัญด้านการเรียนรู้และการศึกษา การยึดถือในหลักจริยธรรมและศีลธรรม ความภักดีในครอบครัว ลำดับชนชั้นทางสังคมและความกลมกลืนทางสังคม อ้างอิงจาก วิเชียร อินทะสี, *พลวัตความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้* พิมพ์ครั้งที่ 1 (โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2556), 355-356.

การวิเคราะห์สิทธิอำนาจในอุตสาหกรรมเกาหลีด้วยการลงไปสำรวจชีวิตจริงของแรงงานภายในโรงงานโดยอาศัยบันทึกประจำวันของแรงงาน เพื่ออธิบายว่างานในแต่ละวันได้ดำเนินไปอย่างไร อำนาจหน้าที่ถูกใช้อย่างไร ในโรงงานของเกาหลีใต้ในช่วงปี 1970-1980 จากบันทึกเรื่องราวของกลุ่มแรงงานหญิง ก็จะพบถึงความโกรธแค้นต่อการใช้อำนาจตามอำเภอใจและขึ้นอยู่กับบุคคล โดยนายจ้างของพวกเขาครองอำนาจและทำลายคุณค่าในเชิงสัญลักษณ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งคุณค่าของตัวเองและเอกลักษณ์ทางสังคมของพวกเขา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าข้อเรียกร้องของแรงงาน เพื่อรับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมซึ่งไม่ได้ผลักดันมาจากสภาพการทำงานที่ย่ำแย่ หากแต่เป็นปฏิกริยาต่อต้านความสัมพันธ์แบบอำนาจนิยมเผด็จการที่ปฏิเสธหลักการพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังนั้นในการชุมนุมประท้วงจึงพบกลุ่มชนชั้นแรงงานจำนวนมากออกมา เพราะระบบโครงสร้างการปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ การถูกกดขี่จากการทำงานส่งผลให้ชนชั้นแรงงานตระหนักถึงโครงสร้างสังคมในประเทศมากขึ้น พัฒนาการประชาธิปไตยเป็นผลมาจากการสรุปบทเรียนจากความล้มเหลวของการลุกขึ้นสู้ของประชาชนเมืองกวางจูในปี ค.ศ. 1980 บทเรียนแรกคือ การต่อสู้อย่างโดดเดี่ยวในพื้นที่เดียวไม่อาจจะเอาชนะกำลังอันแข็งแกร่งของเผด็จการทหารได้ ด้วยเหตุนี้การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยต้องดำเนินไปทั่วทั้งประเทศ และประชาชนพลเมืองทุกชั้นชนต้องเข้าร่วมการต่อสู้ การขยายผู้มีส่วนร่วมจากชนชั้นสูงทางวัฒนธรรมและนักเคลื่อนไหวที่มีการจัดตั้งไปสู่พลเมืองธรรมดาจำนวนมาก การเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนไหวทางสังคมจากนักเคลื่อนไหวได้ขยายไปสู่เครือข่ายองค์กรชุมชนและบุคคลที่มีการกระจายอำนาจสูง ดังนั้นประเด็นข้อเรียกร้องของขบวนการประชาธิปไตยต้องเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางของประชาชน บทเรียนอันสำคัญนำไปสู่ชัยชนะอย่างยิ่งใหญ่ในเหตุการณ์การลุกขึ้นสู้ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1987 ด้วยกลุ่มพลังประชาธิปไตยสามารถผนึกกำลังประชาชนกลุ่มต่าง ๆ นำการต่อสู้โดยผ่านศูนย์บัญชาการการเคลื่อนไหวแห่งชาติ⁵ (National Movement Headquarters) ชัยชนะครั้งนี้ได้สร้างระบบการเมืองที่ไม่อาจมีใครยึดอำนาจได้โดยไม่ผ่านการเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตย และการทำรัฐประหารของทหารจะไม่มีทางประสบความสำเร็จอีกต่อไป ดังที่ปรากฏในงานของ ลีเมียงชิก (2555) , สมัชชา นิลปัทม์ (2555) และ Jinwook Shin (2563)

2.2.3 เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุม ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญกับการชุมนุมของประเทศเกาหลีใต้ในปัจจุบัน เหตุการณ์การลุกฮือประท้วงที่กวางจู (Gwangju Uprising) ที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนในการออกกฎหมายและให้เสรีภาพกับประชาชนเกาหลีใต้ในการชุมนุมเรียกร้องในปัจจุบัน

---

⁵ ศูนย์บัญชาการการเคลื่อนไหวแห่งชาติ (National Movement Headquarters) เป็นวิธีการเดินขบวนเรียกร้องตามท้องถนนเป็นขบวนการที่จะขึ้นโดยนักศึกษา ได้จัดการเดินขบวนเรียกร้องไปตามท้องถนนในกรุงโซลและเมืองอื่นๆ อ้างอิงจาก นิธิณี ทองแท้, **เสรีภาพในการชุมนุมของสาธารณรัฐเกาหลีใต้**, วารสารนิติสังคมศาสตร์, ปีที่ 7, (ฉบับที่ 2, 2557), 96.

นิธิณี ทองแท้ (2557) ได้เขียนบทความวารสารเรื่อง เสรีภาพในการชุมนุมของสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) มีจุดประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมของสาธารณรัฐเกาหลีใต้ ผลการศึกษา 3 ประการ ประการแรก คือ การรับรองเสรีภาพในการชุมนุมและเดินขบวนการบัญญัติของกฎหมาย มีการบัญญัติรับรองโดยรัฐธรรมนูญแต่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐเกาหลีพบว่า เสรีภาพในการชุมนุมและการเดินขบวนของประชาชนชาวเกาหลีใต้ไม่ใช่สิทธิเด็ดขาด แต่เป็นเสรีภาพที่อาจถูกจำกัดได้ภายใต้บทบัญญัติกฎหมาย อีกทั้งไม่ได้จำกัดขอบเขตในการตรากฎหมายเพื่อจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมของประชาชนอีกด้วย ซึ่งวัตถุประสงค์ของการตรารัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ สร้างความสมดุลอย่างเหมาะสมระหว่างการประกันสิทธิและความสงบเรียบร้อยของสาธารณะในการชุมนุมและการเดินขบวน สรุปทั้งนี้การตรารัฐธรรมนูญว่าด้วยการชุมนุมและการขบวนนั้นอีกด้านหนึ่งก็เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ไม่ว่าจะจะเป็นการห้ามจัดการชุมนุมเวลากลางคืน ห้ามชุมนุมเกินรัศมี 100 เมตรจากอาคารรัฐสภา เป็นต้น ประการที่สอง ระบบการจัดการชุมนุมของสาธารณรัฐเกาหลี จากตัวบทกฎหมายที่ปรากฏ คำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญพบว่าเกาหลีใต้ใช้ระบบการจัดการชุมนุมแบบแจ้งเพื่อทราบ โดยผู้จัดการชุมนุมมีหน้าที่แจ้งรายละเอียดการจัดการชุมนุมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีเขตอำนาจ หากการชุมนุมและเดินขบวนที่จะเกิดขึ้นไม่ขัดข้อห้ามตามบัญญัติแห่งกฎหมาย ผู้จัดการชุมนุมและเดินขบวนก็สามารถจัดขบวน แต่ในความเป็นจริงต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนมิฉะนั้นจะถือว่าการจัดการชุมนุมและเดินขบวนดังกล่าวกระทำผิดรัฐธรรมนูญและหากชุมนุมมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดค้านนโยบายรัฐบาลก็มักไม่ได้รับจากอนุญาตจากตำรวจและอาจจะได้รับการอนุญาตจากผู้บัญชาการที่สูงขึ้นไป ประการสุดท้าย คือ แนวโน้มการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่มีการละเมิดรัฐธรรมนูญว่าด้วยการชุมนุมและการเดินขบวนจะมีการนำเรื่องขึ้นสู่กระบวนการศาลยุติธรรม ซึ่งศาลจะพิจารณาตามบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าบทบัญญัติตามกฎหมายอาจขัดแย้งหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญและเป็นประเด็นที่สำคัญต่อการพิจารณาคดี ศาลหรือคู่กรณีในคดีอาจร้องขอให้มีการนำประเด็นดังกล่าวขึ้นสู่ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาความชอบตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ หากรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ากฎหมายที่ขึ้นสู่การพิจารณาไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรมก็สามารถใช้กฎหมายนั้นในการพิจารณาคดีได้เลย แต่หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญให้กฎหมายนั้นหมดสภาพบังคับจากวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำพิพากษา

2.3 สรุปผลการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงการพัฒนาและความเป็นมาของประชาธิปไตยและรัฐบาลของประเทศเกาหลีใต้ รวมทั้งปัจจัยและอุปสรรคหรือหลักการสำหรับการพัฒนาประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุม สิทธิเสรีภาพของประชาชน และแรงพลังขับเคลื่อนต่าง ๆ ของกลุ่มประชาสังคม โดยข้อมูลจากวิจัยดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยทราบถึงสาเหตุและมีปัจจัยอะไรบ้างที่จะนำไปสู่เหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยในทวังกู เมื่อปี ค.ศ. 1980 ซึ่งเหตุการณ์นี้ยังคงมีส่วนที่ส่งผลต่อเนื่องไปถึงเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยครั้งยิ่งใหญ่ของประเทศเกาหลีใต้เมื่อปี ค.ศ. 1987 โดยเหตุการณ์นี้ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างประชาธิปไตยที่เข้มแข็งในประเทศอีกด้วย การเรียกร้องประชาธิปไตยของเกาหลีใต้

ไม่ได้รับมาอย่างสันติ แต่ต้องผ่านการต่อสู้และเสียเลือดเนื้อเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยที่เหตุการณ์ดังกล่าวยังมีข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ยังคงถูกปกปิดไว้แม้ในระบอบยุคปัจจุบัน ดังนั้นจึงมีการกล่าวถึงและต่อสู้เพื่อเรียกร้องหาความจริงทั้งหมดของเหตุการณ์นี้มาโดยตลอด และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องยังได้ทราบถึงแนวทางการศึกษาในแนวความคิดเรื่องภาพแทน (representation) ที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ในสื่อภาพยนตร์ที่หยิบยกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยมานำเสนอ ตามวัตถุประสงค์ว่าด้วยการศึกษาภาพแทนที่ปรากฏในภาพยนตร์ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร สามารถนำไปสู่การสร้างความจริงใหม่ที่มีต่อเหตุการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยในทิวทัศน์ในลักษณะใดบ้าง โดยนำแนวคิดการวิเคราะห์ดังกล่าวมาพิจารณาไปตามโครงเรื่อง ฉากที่ประกอบ และลักษณะนิสัยของตัวละครหลัก แล้วจึงสรุปว่าภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver นำมาสู่ปัญหาการทำเข้าใจเหตุการณ์การเมืองดังกล่าวได้หรือไม่

บทที่ 3

ภูมิหลังเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจูปี.ศ. 1980

เกาหลีใต้เมื่อหลุดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่น ในปี ค.ศ. 1948 ได้จัดตั้งรัฐบาลชุดแรก โดยผู้นำการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าว ได้แก่ ประธานาธิบดีอีซึงมัน ประธานาธิบดีปาร์คจงฮี และประธานาธิบดีจอนคูฮวาน ดังนั้นเนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงพัฒนาการการต่อสู้ประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ อันเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยครั้งยิ่งใหญ่ในกวางจู เมื่อปี ค.ศ. 1980 จนเกาหลีใต้สามารถเปลี่ยนผ่านประชาธิปไตยได้ในที่สุด

3.1 เกาหลีใต้ในยุครัฐบาลอีซึงมัน

รัฐบาลของประธานาธิบดีอีซึงมันเป็นรัฐบาลแรกของเกาหลีใต้หลังจากหลุดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่น รัฐบาลอีซึงมันปกครองเกาหลีใต้ระหว่าง ค.ศ. 1948-1960 เกาหลีใต้ในช่วงนั้นถือว่าเป็นยุคของการสร้างชาติและหลังจบสงครามเกาหลีประเทศต้องพัฒนาเศรษฐกิจจากประเทศยากจนให้กลายเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่รัฐบาลอีซึงมันกลับเห็นอำนาจของตนสำคัญกว่าการพัฒนาประเทศ อีซึงมันได้ออกมาตรการและใช้กลวิธีต่าง ๆ ในทางการเมืองเพื่อรักษาความอำนาจของตนเองไว้ จนเป็นเหตุให้รัฐบาลอีซึงมันถูกจัดอยู่ในประเภทรัฐบาลเผด็จการ

3.2 เกาหลีใต้ในยุครัฐบาลปาร์คจงฮี

หลังจากที่รัฐบาลของอีซึงมันถูกขับไล่ เกาหลีได้มีการปฏิรูประบบการปกครองขึ้นมาใหม่ส่งผลให้เกิดการเลือกตั้งที่มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นแต่ก็อยู่ได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ เนื่องจากเกิดการทำรัฐประหารของนายพลปาร์ค จงฮีในช่วงเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1961 โดยอ้างว่าการยึดอำนาจนั้นเป็นเพราะต้องการต่อต้านการรุกรานของคอมมิวนิสต์และต้องการสร้างความมั่นคงทางการเมืองและฟื้นฟูเศรษฐกิจ จึงให้ทำจงฮีเข้ามาเป็นรัฐบาลของประเทศในขณะนั้น (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 7)

สมัยรัฐบาลของปาร์ค จงฮี ประเทศเกาหลีใต้เจริญเติบโตและพัฒนามากขึ้นทั้งการเมืองและเศรษฐกิจ เห็นได้ชัดจากการลงโทษข้าราชการที่ทุจริต และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี จนสามารถนำพาประเทศให้มีความเจริญมากยิ่งขึ้น (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 67) แต่ถึงอย่างไรรัฐบาลของปาร์คจงฮีก็ยังคงเป็นรัฐบาลเผด็จการ และเกิดการคอร์รัปชั่นทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัดเพราะผู้นำผูกขาดอำนาจทางการเมือง อาศัยกฎหมายและกลไกของรัฐในการปราบปรามประชาชนที่เห็นต่างและนักการเมืองฝ่ายตรงข้าม มีการเขียนรัฐธรรมนูญขึ้นขึ้นเพื่อให้ตัวเองสามารถอยู่ในตำแหน่งประธานาธิบดีได้อย่างไม่จำกัดวาระ ประชาชนจึงเกิดการต่อต้านการกระทำดังกล่าวของปาร์คจงฮีด้วยการออกไปประท้วงต่อต้าน ปาร์คจงฮีจึงประกาศมาตรการฉุกเฉินเพื่อใช้กำลังควบคุมประชาชนจนสำเร็จและแก้ไขรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงสามารถอยู่ในตำแหน่งได้ยาวนานถึง 18 ปี จนกระทั่งถูกลอบสังหารในปี ค.ศ. 1979

3.3 เกาหลีใต้ในยุครัฐบาลจอนดูฮวาน

หลังจากปาร์คจองฮีถูกลอบสังหาร ชเว คยูฮา (주규하) ก็ขึ้นรับตำแหน่งประธานาธิบดีต่อ แต่เป็นรัฐบาลได้เพียงไม่นานก็ถูกจอนดูฮวาน ผู้บัญชาการความมั่นคงกลาโหมทำการรัฐประหารเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1979 และพยายามสืบทอดอำนาจให้ตัวเองได้อยู่ในตำแหน่งนาน ๆ เช่นเดียวกับประธานาธิบดีคนก่อน ประเทศเกาหลีใต้จึงกลับเข้าสู่รัฐบาลเผด็จการอีกครั้งและเป็นชนวนให้เกิดเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยในเมืองกวางจูเมื่อ ปี ค.ศ. 1980

เหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจูเกิดขึ้นในค.ศ 1980 ตรงกับสมัยรัฐบาลของ ชเว คยูฮา ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสืบแทนอำนาจภายหลังการอสัญกรรมของปาร์คจองฮี รัฐบาลของชเวคยูฮามีท่าทีตอบรับข้อเรียกร้องของประชาชนให้การแก้ไข รัฐธรรมนูญ⁶ ให้มีความเป็นประชาธิปไตย โดยจะจัดการเลือกตั้งขึ้นและมีการปล่อยตัวนักโทษทางการเมืองที่ถูกคุมขัง ท่าทีเชิงบวกจากรัฐบาลชเวคยูฮาถือว่าแนวโน้มที่ดีของการขัดแย้งทางการเมืองของเกาหลีใต้แต่อย่างไรก็ตามอำนาจทางการเมืองที่แท้จริงยังอยู่ที่กลุ่มทหารอย่าง นายพลจอนดูฮวานและนายพลโนแทอู ต่อมาทั้งคู่ได้ร่วมมือกันเพื่อเข้าจับกุมจองฮีฮวา (정희화) หัวหน้าเสนาธิการทหารบก (Army Chief of Staff) เนื่องจากจองฮีฮวามีส่วนในการลอบสังหารปาร์คจองฮี แล้วยังบังคับให้ชเวคยูฮาอนุมัติการจับกุมตัวจองฮีฮวา แต่ชเวคยูฮาปฏิเสธและกล่าวอ้างว่าต้องได้รับการรองรับจากรัฐมนตรีเสียก่อน เมื่อการเจรจาไม่เป็นผล จึงเกิดการปะทะขึ้นของทหารที่สนับสนุนแต่ละฝ่ายและในท้ายสุด นายพลจอนดูฮวานและนายพลโนแทอูก็สามารถยึดอำนาจไปได้ (นิฐินี ทองแท้, 2563 :115-116). แล้วยังสามารถทำรัฐประหารพร้อมกับประกาศอัยการศึก และจึงเข้ามารับตำแหน่งสำคัญในกองทัพ เพิ่มอำนาจทางการเมืองให้แก่ทหารมากขึ้น

การรัฐประหารโดยจอนดูฮวานและโนแทอูในครั้งนี้ทำให้ประชาชนไม่พอใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษา เมื่อฤดูใบไม้ผลิในปี ค.ศ. 1980 จึงเกิดขบวนการฟื้นฟูสมคมนักศึกษาขึ้น โดยมีมหาวิทยาลัยโซลเป็นผู้ก่อตั้งและหลังจากนั้นไม่นาน มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็ได้มาเข้าร่วมในขบวนการด้วย (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 :71) ขบวนการเรียกร้องประชาธิปไตยและการประท้วงของนักศึกษาขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ และเริ่มมีการรณรงค์บนท้องถนน ในวันที่ 14-16 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และประชาชนในกรุงโซลได้รวมตัวกันเพื่อชุมนุมเรียกร้องให้ยกเลิกการใช้กฎอัยการศึกและเรียกร้องให้จอนดูฮวานลาออกจากตำแหน่ง เหตุการณ์นี้จึงมีชื่อเรียกว่า “โซลสปริง” (Spring of Seoul) เมื่อการประท้วงบนท้องถนนได้เริ่มขึ้นก็ยากที่จะหยุดยั้งและยังกระจายออกไปเป็นวงกว้าง นักศึกษาจาก 24 มหาวิทยาลัยนอกเขตกรุงโซลก็ได้จัดการชุมนุมประท้วงขนาดใหญ่และปะทะเข้ากับตำรวจในพื้นที่ เช่น แดกู ปูซาน อินซอน ชุนาน ชังจู มกโพ ชุนเซิน รวมไปถึงกวางจูด้วย ต่อมาในวันที่ 17 พฤษภาคม ได้มีการประกาศกฎอัยการศึกทั่วประเทศ มีผลเป็นการยกเลิกคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำให้จอนดูฮวาน ในฐานะผู้บัญชาการ

⁶ รัฐธรรมนูญชุน ซึ่งเป็กรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้โดยรัฐบาลของปาร์คจุงฮี ระบบนี้เป็นการใช้อำนาจการเมืองอย่างขาดความชอบธรรมในการแก้ไข ประชาชนไม่มีสิทธิออกเสียงหรือแสดงความคิดเห็นและตรวจสอบต่อรัฐธรรมนูญและการทำงานของรัฐบาลชุดนี้ อ้างอิงจาก วิเชียร อินทะสี ,พลวัตความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้จากอำนาจนิยมสู่ประชาธิปไตยที่มั่นคง, พิมพ์ครั้งที่ 1 (โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), 91-92.

ทหารสูงสุดกลายเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศไปโดยปริยายทั้งที่ชเว คยูฮายังคงดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีรักษาอยู่ ภายใต้การบังคับบัญชาของก๊วยการศึกษาก็ให้กองทัพมีอำนาจสั่งปิดมหาวิทยาลัยทั่วประเทศและมีการจับกุมผู้นำทางการเมืองฝ่ายตรงข้ามหลายคนหนึ่งในนั้นมีนาย คิมแดจุง (김대중) รวมอยู่ด้วย การจับตัวคิมแดจุงเหมือนเป็นชนวนอันสำคัญที่ทำให้เกิดลุกฮือของประชาชนในกวางจู เนื่องจากคิมแดจุงเป็นนักการเมืองที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในเมืองกวางจู (สถิตธ ธานานิธิโชติ, 2555 : 5)

ในตอนเช้าวันที่ 18 พฤษภาคม มีการชุมนุมที่มหาวิทยาลัยชอนนัม ซึ่งเป็นก้าวแรกของการลุกขึ้นต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยในกวางจู นักศึกษาได้เดินทางมาที่มหาวิทยาลัยตามปกติโดยไม่ทราบว่ารัฐบาลสั่งปิดมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ซึ่งหน้าประตูของมหาวิทยาลัยมีกองพันที่ 33 ของทหารพลร่มที่ 7 ตั้งแถวติดอาวุธ (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 84) นักศึกษาเหล่านั้นจึงรวมตัวกันเพื่อประท้วงคำสั่งดังกล่าว (สถิตธ ธานานิธิโชติ, 2555 : 5) ตั้งแต่เวลา 9.30 จนถึง 10.00 น. โดยประมาณ (Lee, 2014: 12) นักศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้น 100-200 คน มีการร้องเพลงและตะโกนคำขวัญให้จอห์นคูซานลาออกและยกเลิกการใช้ก๊วยการศึกษา การประท้วงครั้งนี้ทหารไม่พอใจเสียงจูงใจของนักศึกษา การตอบโต้จากฝ่ายรัฐบาลและทหารจึงมีความรุนแรงมากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา มีการนำหน่วยรบพิเศษเข้ามาทำร้ายนักศึกษาตลอดจนเข้าทำร้ายประชาชนบนท้องถนนโดยไม่ได้แยกแยะว่าเป็นผู้ชุมนุมประท้วงหรือไม่ เป็นเหตุให้การปะทะขยายความรุนแรงไปทั่วเมือง กลุ่มนักศึกษาจึงล่าถอยและรวมตัวกันอีกครั้งที่หน้าสถานีกวางจู หลังจากผู้ชุมนุมรวมตัวกันได้ 300-400 คน จึงเดินขบวนไปที่ศาลากลางจังหวัด ในเวลา 16.00 น. กองพลน้อยทหารพลร่มที่ 7 เคลื่อนพลเข้าใกล้ศาลากลางจังหวัดแล้วได้เข้าปราบผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง การสลายการชุมนุมทั้งหมดของทหารนั้นเป็นไปอย่างรุนแรง จึงสามารถกล่าวได้ว่าเหตุการณ์นี้คือการสังหารหมู่ที่แท้จริง

ภาพที่ 3.1 นักศึกษาไปรวมตัวกันที่มหาวิทยาลัยชอนนัม

ที่มา : <https://brunch.co.kr/@resonancelaw/55>

วันที่ 19 พฤษภาคม ประชาชนได้มารวมตัวกันมากกว่า 3,000 คน บริเวณถนนกินนัม (근남) ในเวลา 10.40 น. ตำรวจและกองกำลังกฏอัยการศึกเริ่มยิงแก๊สน้ำตาเพื่อสลายฝูงชน ประชาชนได้กลับด้วยการขว้างปาก้อนหินใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ช่วงเวลาหลังครึ่งชั่วโมงของการปะทะกันมีรถบรรทุกทหาร 30 คัน เดินทางมาถึงบริเวณที่มีการสลายการชุมนุม หลังจากนั้นก็เปิดฉากปะทะกันระหว่างประชาชนกับทหาร ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่รัฐบาลกลับไม่แสดงความเห็นใด ๆ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สื่อมวลชนท้องถิ่นและในประเทศก็ไม่นำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 91)

ภาพที่ 3.2 นักศึกษารวมตัวกันที่ถนนกินนัมและทหารทุบตีประชาชน
ที่มา : <https://www.joongang.co.kr/article/22633539#home>

วันที่ 20 พฤษภาคม ประชาชนได้รวมตัวกันตั้งแต่รุ่งสาง แม้ว่าหลายวันที่ผ่านมาประชาชนหลายคนจะได้รับความบาดเจ็บจากการต่อสู้ กองกำลังกฏอัยการศึกยังคงเฝ้าระวังอยู่ทั่วเมือง ถึงบรรยากาศจะตึงเครียด แต่ก็ยังไม่มีมีการปะทะกันเกิดขึ้น ต่อมาจากช่วงสายถึงหลังเที่ยง บนถนนกินนัมมีประชาชนเข้าร่วมชุมนุมถึง 100,000 คนอย่างรวดเร็ว ประชาชนได้ทำใบปลิวแจกเพื่อโต้แย้งข่าวปลอมที่รัฐบาลเผยแพร่เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “ใบปลิวนักสู้” ซึ่งตีพิมพ์โดย Yun Ch'won และสมาชิกของโรงเรียนภาคค่ำคือ บุค ต่อมาในเวลา 15.00 น. ตำรวจเริ่มยิงแก๊สน้ำตา แต่ไม่มีประชาชนล้าถอยต่อสถานการณ์ ในตอนเย็นทั่วทั้งเมืองเต็มไปด้วยผู้ชุมนุมมากกว่า 200,000 คน ประชาชนหลายอายุและหลายอาชีพ แม้แต่คนขับรถแท็กซี่ พ่อค้าแม่ค้าริมถนนก็เข้าร่วมชุมนุมด้วย ในเวลา 19.00 น. มีแท็กซี่กว่า 200 คัน มุ่งหน้าสู่ถนนกินนัม พร้อมนำรถแท็กซี่เข้าเป็นกันบังและเปิดไฟหน้ารถให้สว่างเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุม สุดท้ายทหารเข้าไปทำลายรถแท็กซี่และทำร้ายร่างกายคนขับแท็กซี่ ทุกคนจึงล้าถอยและกลับเข้ามาใหม่พร้อมด้วยรถบัสซึ่งพาผู้ชุมนุมมาเต็มคันรถ ด้วยกำลังเสริมนี้ทำให้สามารถผลักดันทหารออกไปได้ และไม่บานการปะทะกันก็เกิดขึ้น (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 96) นอกจากนี้ในช่วงเวลา 22.00 น. ผู้ชุมนุมได้เข้ายึดสถานีตำรวจ 2 แห่งและเผาสถานีกระจายเสียงอย่าง MBC และ KBS เนื่องจากนำเสนอข่าวไม่เป็นไปตามความเป็นจริง ช่วงตกตึกสำนักงานสรรพากรของกวางจูก็ถูกเผาเพราะประชาชนที่โกรธแค้นว่า “กองทัพอยู่ได้ด้วยเงินภาษีของประชาชน แต่แทนที่จะปกป้องประชาชนกลับสังหารประชาชนผู้เสียภาษี” (ฮวัง ชก-ย็อง, 2563 : 135) การ

ประทะกันรุนแรงมากขึ้น ทหารใช้ปืนระดมยิงผู้เข้าร่วมชุมนุม ทำให้ประชาชนบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก กองทัพเริ่มมีมาตรการตัดขาดเมืองกวางจูออกจากกรเชื่อมต่อกับส่วนอื่น ๆ ในประเทศ (George Katsiaficas,2020), (สตริธ ธนานิธิโชติ, 2555 : 6)

ภาพที่ 3.3 รถแท็กซี่และรถบัส มุ่งสู่ถนนกินนัมทำหน้าที่เป็นเกาะป้องกันประชาชน
ที่มา : <https://www.joongang.co.kr/article/22633539#home>

วันที่ 21 พฤษภาคม เป็นวันที่สี่ของการลุกขึ้นต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย ในเวลา 01.00 น. ผู้ชุมนุมได้เผาอาคารสำนักงานสรรพากร เนื่องจากภาชีอาการของเสียไปของประชาชนทางภาครัฐนำมาซื้ออาวุธเพื่อทำร้ายประชาชนแทนการใช้ภาษีเพื่อโครงการด้านสังคม ในเวลา 13.00 น. ได้มีการกระจายเสียงเพลงชาติและผู้ชุมนุมได้จัดกิจกรรมการให้ทหารยุติและถอนกำลังให้หมดในเวลายี่งวัน แต่ทหารกลับกราดยิงกระสุนใส่ผู้ชุมนุม การระดมยิงเกิดขึ้นประมาณ 10 นาทีหลังจากนั้นมีความสั่งให้หยุดยิง ผู้ชุมนุมบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก ผู้ชุมนุมพยายามจะโต้กลับทหารด้วยการจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ประชาชน (Citizen's Army) หรือ ซิมิงกุน (Simingun) เพื่อหาอาวุธมาคุ้มครองตนเอง (สุธามาศ เพชรนอก,2562 : 13) ผู้ชุมนุมได้ยึดปืนไรเฟิลและกระสุนจากสถานีตำรวจ 5 แห่ง และผู้ชุมนุมกับทหารก็ปะทะกันอีกรอบ จนในช่วงเวลา20.00 น. ทหารได้ถอนกำลังออกจากศาลากลาง ผู้ชุมนุมจึงยึดศาลากลางได้สำเร็จ จากเหตุการณ์ไม่มีการรายงานจำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตอย่างแน่นอน แต่จากข้อมูลของทหารและข้อมูลการขอรับค่าชดเชยของเหยื่อในเหตุการณ์ประเมินว่ามีผู้เสียชีวิตราว 54 คน และบาดเจ็บกว่า 500 คน (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 99) ต่อมาในเวลาราว 22.00 น. ประชาชนนับ 100,000 คน รวมตัวกันบนถนนกินนัมแต่ในเวลาเดียวกันนั้น ผู้บังคับกองกฏอัยการศึก อีฮีซอง (이희성) ได้ออกแถลงการเกี่ยวกับสถานการณ์ในกวางจูครั้งแรก โดยกล่าวว่า “สถานการณ์ในกวางจูคือการกระทำเพื่อทำลายและวางเพลิงจากกบฏหรือสายลับ” และกล่าวว่าการกระทำของกองทัพเป็นสิ่งที่ชอบธรรม

ระหว่างวันที่ 22-26 พฤษภาคม ประชาชนรวมตัวกันที่หน้าศาลากลางจังหวัด เพื่อยืนยันชัยชนะของตนเองและยืนยันว่าทหารได้ล่าถอยไปแล้ว สภาพการณ์โดยรวมจึงอยู่ในภาวะอนาธิปไตย เพราะกฎหมายไม่ได้อยู่ในภาวะที่บังคับใช้ได้ ผู้ชุมนุมได้จัดตั้งกรรมการขึ้นสองชุด ได้แก่ คณะกรรมการเจรจาฝ่ายนักศึกษา และคณะกรรมการด่วนในกวางจู โดยประกอบสาระสำคัญคือ การเรียกร้องให้ทหารออกไป การขอให้อยอมรับว่าทหารทำเกินกว่าเหตุ การปล่อยตัวผู้ที่ถูกจับกุม และการจ่ายค่าเยียวยาให้แก่ผู้บาดเจ็บและจัดงานศพให้แก่

ผู้เสียชีวิต นอกจากนี้ ผู้ชุมนุมได้ช่วยกันทำความสะอาดและเก็บซากปรักหักพังหรือขยะในสถานที่ มีการจัดงานไว้อาลัยให้แก่ผู้เสียชีวิต โลงศพของผู้เสียชีวิตจะถูกคลุมด้วยธงชาติ ส่วนศพที่ไม่มีโลงก็มีผ้าฝ้ายคลุมไว้ (สุธามาต เพชรนอก, 2562 : 13) , (Park O’bog, Gregory Lanza, 2558 : 103-107)

ตอนเช้ามีวันที่ 27 พฤษภาคม ทหารได้ใช้ปฏิบัติการขั้นสุดท้ายในการปราบปรามผู้ชุมนุม ภายใต้คำสั่งปฏิบัติการที่ชื่อว่า “สุขสันต์วันพักร้อน (Fascinating Vacations)” หนึ่งในคณะกรรมการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่กวางจู (Settle Committee For The Gwangju Uprising) ได้ส่งคำร้องขอต่อประธานาธิบดีในขณะนั้นอย่างขะเขวชยา เพื่อรับพิจารณาแก้ไขความรุนแรง แต่ไม่ได้รับผลตอบรับทางบวก อีกทั้งยังได้ออกประกาศเตือนผู้ชุมนุมให้คืนอาวุธ กองกำลังทหารพร้อมรถหุ้มเกราะเข้ามาในใจกลางเมือง ผู้ชุมนุมมีการกระจายเสียงว่ากองทหารบุกเข้าเมืองแล้ว ท้ายที่สุดหน่วยรบพิเศษและทหารหน่วยจู่โจมได้บุกเข้ากวางจู เกิดการประทะเกิดขึ้น ทหารสามารถยึดเมืองกวางจูได้สำเร็จ และจับกุมตัวประชาชนที่รอดชีวิตไปยังค่ายทหารของจังหวัดชอลลาในข้อหาครอบครองอาวุธและก่อกบฏ เป็นจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์สังหารหมู่ที่กวางจู (ลีเมียงซิก, 95-97), (Park O’bog, Gregory Lanza, 2558 : 111-113)

3.4 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาภูมิหลังของเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจูปี ค.ศ. 1980 ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีความเป็นมาอย่างไร ในปัจจุบันข้อเท็จจริงของเหตุการณ์นี้ยังคงได้รับการขุดค้นหาข้อมูล นำมาตีความและถกเถียงอย่างต่อเนื่อง เช่น เมื่อปี ค.ศ. 2019 ประธานาธิบดีมุนแจอินได้กล่าวปราศรัยในพิธีรำลึกวันครบรอบ 39 ปีการต่อสู้ของขบวนการเรียกร้องประชาธิปไตยกวางจูว่า คณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงของเหตุการณ์นี้จะต้องเดินหน้ารวบรวมหลักฐานเพื่อให้เกิดความกระจ่างต่อไป ต้องเปิดเผยให้ชัดเจนว่าผู้มีอำนาจคนใดที่เป็นคนสั่งการอยู่เบื้องหลัง ทั้งการสังหารและการล่วงละเมิดทางเพศผู้ชุมนุม รวมถึงระบุตัวตนของผู้เสียชีวิตและผู้เสียหายให้ครบถ้วน อีกทั้งเมื่อปี ค.ศ. 2020 ประธานาธิบดีมุนแจอินได้ออกมาให้สัมภาษณ์กับผู้ประกาศข่าว mcb เกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ว่าต้องสืบหาข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกวางจู เพราะถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่รัฐมีส่วนชี้นำ แล้วต้องสืบหาผู้มีอำนาจและทหารที่ทำร้ายประชาชนไม่ใช่เพื่อลงโทษแต่เพื่อให้สังคมได้รับรู้ข้อเท็จจริงและนำไปสู่การให้อภัย การค้นหาความจริงจะช่วยให้เข้าใจเหตุการณ์สังหารหมู่ในกวางจูมากขึ้นและนำไปสู่การตระหนักรู้เพื่อไม่ให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอีกผ่านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ (Voice online, 2019; The momentum, 2020)

เห็นได้ชัดจากตัวอย่างข้างต้นว่าเหตุการณ์สังหารหมู่ในกวางจูยังคงถูกพูดถึงและสืบหาข้อเท็จจริงอย่างต่อเนื่องแม้ในรัฐบาลปัจจุบันของเกาหลีใต้ การผลิตสื่อบันเทิงเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ก็ปรากฏขึ้นอย่างแพร่หลายทั้งในเพลงและภาพยนตร์ของเกาหลีใต้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้รำลึกถึง เรียนรู้และเข้าใจเหตุการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงจัดทำสารนิพนธ์เรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อวิเคราะห์สื่อบันเทิงโดยเฉพาะภาพยนตร์ว่าสามารถทำให้ประชาชนเข้าใจเหตุการณ์การเมืองดังกล่าวได้หรือไม่

บทที่ 4

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาพยนตร์ A Taxi Driver และการวิเคราะห์

บทที่ 4 จะกล่าวถึงข้อมูลทั่วไปของภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver และการวิเคราะห์ภาพแทนของเหตุการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจู ผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยนำแนวคิดการสร้างภาพแทนของสจ๊วต ฮอลล์ และแนวคิดเรื่องการศึกษามาใช้ในการวิเคราะห์

ภาพที่ 4.1 โปสเตอร์ภาพยนตร์ A Taxi Driver

ที่มา : <https://www.korseries.com/a-taxi-driver-2017/>

4.1 ข้อมูลการผลิต

4.1.1 ชื่อภาพยนตร์

4.1.1.1 ชื่อภาษาเกาหลี : 택시운전사

4.1.1.2 ชื่อภาษาอังกฤษ: A Taxi Driver

4.1.1.3 ชื่อภาษาไทย : แท็กซี่สายฮาผ่าสมรภูมิโหด

4.1.2 ประเภทภาพยนตร์

ภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver เป็นภาพยนตร์แนวประวัติศาสตร์ ผสมผสานกับคอมมิวดี้

4.1.3 ทีมงานและบริษัทผู้สร้าง

ภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver กำกับภาพยนตร์โดย จางฮุน เขียนบทโดย Eom Yuna บริษัทที่ผลิต The Lamp และจัดจำหน่ายโดย Snowbox

4.1.4 ปีและสถานที่ผลิต

ภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver ผลิตในปี 2017 ประเทศเกาหลีใต้

4.1.5 ระยะเวลาของภาพยนตร์

1 ชั่วโมง 37 นาที

4.1.6 นักแสดง

ภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver มีนักแสดงหลัก นักแสดงรองสมทบรวมทั้งหมด โดยมีนักแสดงผู้ชาย คน และผู้หญิง คน มีดังนี้

นักแสดงหลัก

ภาพที่ 4.2 คิมมันชอบ

ที่มา : <https://www.korseries.com/a-taxi-driver-2017/>

1. คิมมันชอบ รับบทโดย ชงคังโฮ พนักงานขับรถแท็กซี่ที่เป็นคุณพ่อเลี้ยงเดี่ยว มันชอบและลูกสาวของเขาอาศัยอยู่ในบ้านเช่าเล็กๆ ๆ ที่ค้ำค่าเช่าบ้านมาหลายเดือนในกรุงโซลดังนั้นเขาจึงจำเป็นต้องหาเงินมาจ่ายค่าเช่าบ้านและเลี้ยงดูลูกสาว เขาจึงสวมรอยเป็นคนขับแท็กซี่ที่โซลที่ถูกรับจ้างให้พานักข่าวชาวเยอรมันไปกวางจูเพื่อที่จะไปทำข่าวเปิดโปงความจริงของเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

ภาพที่ 4.3 อินน์ปีเตอร์

ที่มา : <https://www.korseries.com/a-taxi-driver-2017/>

2. อินน์ปีเตอร์ รับบทโดย โทมัส เคิร์ทสชแมนน์ นักข่าวชาวเยอรมันประจำเกาะฮ่องกง ปีเตอร์ต้องการทำข่าวการเมืองในกวางจูดังนั้นเขาจึงต้องอาศัยรถสาธารณะอย่างแท็กซี่เพื่อพาเขาเข้าไปส่งในเมืองกวางจู แต่กลับโดยกองทัพทหารและรัฐบาลล่าตัว

ภาพที่ 4.4 คุณแจซิก

ที่มา : <https://www.korseries.com/a-taxi-driver-2017/>

3. คุณแจซิก รับบทโดยรยูจุนยอล ตัวแทนกลุ่มนักศึกษาที่รวมประท้วงในครั้งนี้ เขามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ แจซิกจึงกลายเป็นตัวแทนของเพื่อน ๆ ในการสื่อสารกับนักข่าวชาวเยอรมันอย่างปีเตอร์ และคอยช่วยเหลือปีเตอร์ในขณะที่ปีเตอร์กำลังตามเก็บภาพสถานการณ์จริงเพื่อไปรายงานข่าวในกวางจู

ตารางที่ 4.1 นักแสดงรองและนักแสดงสมทบ

ลำดับ	รายชื่อนักแสดง	เพศ	บทบาท
1	พัคฮยอนควอน	ชาย	นักข่าวชเว
2	ออมแทกู	ชาย	จำสิบโทพัค
3	ชาซุนแบ	ชาย	คนขับแท็กซี่ชา
4	ชินดัมซู	ชาย	คนขับแท็กซี่ชิน
5	รยูซองฮยอน	ชาย	คนแท็กซี่รยู
6	ชเวควีฮา	ชาย	เจ้าหน้าที่DSCนอกเครื่องแบบ
7	ยูอินมี	หญิง	ลูกสาวของคิมมันชอบ
8	พัคมินฮี	หญิง	ควอนจุงฮยง

4.2 วิธีการนำเสนอ

4.2.1 การนำเสนอเรื่องราวของภาพยนตร์

การนำเสนอเรื่องราวของภาพยนตร์นั้นนำเสนอเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์เพื่อให้เกิดการสั่นไหว โดยเริ่มจากวันที่ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 ที่นักข่าวเยอรมันเข้าประเทศเกาหลีใต้ เหตุการณ์ไล่ไปตามลำดับ ตั้งแต่วิธีการเข้าประเทศเกาหลีใต้ วิธีการเข้าไปในเมืองกวางจูตลอดจนเหตุการณ์จริงที่ปรากฏในภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจความเป็นมาและลำดับเหตุการณ์ได้ง่ายขึ้น

4.2.2 บุคคลที่นำเสนอ

ภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถดำเนินเรื่องไปได้เพราะตัวหลักคนขับแท็กซี่อย่างคิมมันชอบ คนขับแท็กซี่ที่ไม่มีความสนใจทางการเมืองแต่ต้องทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เงินพอที่จะไปจ่ายค่าเช่าบ้านและเลี้ยงดูลูกสาว เขาจึงสวมรอยเป็นคนขับแท็กซี่จากบริษัทที่นักข่าวเยอรมันอย่างปีเตอร์จ้างไว้ให้พาเข้าไปที่เมืองกวางจู เขาจึงต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตัวเองและผู้โดยสารอย่างปีเตอร์รอดปลอดภัยจากสถานการณ์กวางจูเพื่อที่จะได้รับเงินค่าจ้างเต็มจำนวน

4.2.3 การเริ่มต้นของเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่องนี้เริ่มต้นจากนักข่าวชาวเยอรมันอย่างปีเตอร์ที่ต้องการเข้ามาทำข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยที่เมืองกวางจู ประเทศเกาหลีใต้ แต่เนื่องจากเมืองกวางจูถูกสั่งปิดจากรัฐบาลทหาร นั่นจึงทำให้เขาต้องหาวิธีการที่จะเข้าไปในเมืองกวางจูให้ได้ และเขาก็ได้เจอคิมมันชอบ คนขับแท็กซี่ที่ปลอมตัวมาเพราะค่าจ้างราคาแพง นอกจากนี้ปีเตอร์จะต้องระงับการล่าตัวจากรัฐบาลแล้ว ยังต้องระแวงคนขับแท็กซี่อย่างคิมมันชอบอีกด้วยว่าจะทิ้งเขาไว้ที่เมืองกวางจูหรือไม่

4.2.4 การยุติเรื่องราว

ภาพยนตร์นำเสนอตอนจบด้วยการที่คิมมันชอบเข้าใจถึงสถานการณ์การเมือง ประชาธิปไตยและสิทธิเสรีภาพมากขึ้น เขาจึงกลับใจไปช่วยปีเตอร์ให้ปลอดภัยจากรัฐบาลทหารและพาปีเตอร์ไปส่งที่สนามบินกลับประเทศญี่ปุ่นเพื่อนำเสนอข่าวนี้ส่งผลทำให้ประเทศอื่น ๆ ได้รับรู้ถึงสถานการณ์ของกวางจูในขณะนั้น ปีเตอร์พยายามที่จะขอชื่อและเบอร์โทรของคิมมันชอบ แต่คิมมันชอบปฏิเสธแล้วจึงเขียนชื่อและเบอร์โทรปลอมให้ปีเตอร์ไป หลังจากนั้นหลายปี อินน์ปีเตอร์กลับมารับรางวัลที่ประเทศเกาหลีใต้และพยายามตามหาคิมมันชอบอีกครั้ง ซึ่งทั้งสองคนนั้นก็ไม่มีวันได้พบกันอีก

4.3 คำโครงเรื่องและเนื้อเรื่องย่อ

4.3.1 คำโครงเรื่อง

A Taxi Driver เป็นภาพยนตร์ที่นำเหตุการณ์สังหารหมู่ประชาชนเมืองกวางจูในปี 1980 มาสร้างเป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอภาพมุมมองของคนที่ไม่ได้อยู่ในกวางจูอย่างคิมมันชอบและอินน์ปีเตอร์ โดยภาพยนตร์เริ่มต้นจาก คิมมันชอบพนักงานขับรถแท็กซี่ที่เป็นคนพ้อเลี้ยงและมีจุดมุ่งหมายในการหาเงินมาจ่ายค่าเช่าบ้านและเลี้ยงดูลูกสาว เขาจึงสวมรอยเป็นคนขับแท็กซี่ที่โซลของบริษัทแห่งหนึ่งที่ถูกรับจ้างให้พานักข่าวชาวเยอรมันประจำเกาะฮ่องกงอย่างปีเตอร์ไปกวางจูเพื่อจะไปเก็บภาพทำข่าวสำหรับเปิดโปงความจริงของเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยและการสังหารหมู่ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

4.3.2 เนื้อเรื่องย่อ

หลังจากคิมมันชอบพาปีเตอร์เข้าไปในกวางจูสำเร็จ หลังจากเข้าไปได้ไม่นานมันชอบได้เห็นเหตุการณ์ที่น่ากลัวในกวางจู เขาจึงตัดสินใจจะขับแท็กซี่กลับโซลโดยทิ้งปีเตอร์ไว้เพียงลำพัง แต่สุดท้ายเขาโดนกลุ่มนักศึกษาของแจชิกจับตามองรวมถึงกลุ่มแท็กซี่และผู้คนในกวางจูสรุปประมาทถึงความเห็นแก่ตัวของเขา เขาจึงต้องยอมอยู่กับปีเตอร์ทั้งวันและพาปีเตอร์กลับโซลในตอนหัวค่ำของวันนั้น แต่ในระหว่างนั้นมันชอบได้เห็นเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นทั้งหมดในกวางจูจึงทำให้เขาได้เข้าใจถึงสถานการณ์การเมืองและสิทธิความเป็นมนุษย์ของประชาชน เขาจึงอยู่ช่วยเหลือปีเตอร์จนนาทีสุดท้าย

4.4 สรุปผลการศึกษาข้อมูลของภาพยนตร์

ภาพยนตร์ A Taxi Driver เป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอเหตุการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจูหรือการสังหารหมู่ประชาชนเมืองกวางจูในปี ค.ศ.1980 มาสร้างเป็นภาพยนตร์โดยนำเสนอภาพผ่านมุมมองของคนที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในกวางจูอย่างคิมมันชอบและอินน์ปีเตอร์ จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของภาพยนตร์ทำให้พบว่าภาพที่ได้นำเสนอเหตุการณ์สังหารหมู่ในกวางจูเมื่อปี ค.ศ. 1980 ได้สะท้อนให้เห็นถึงเค้าโครงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในบางส่วน

ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้นำมาการดำเนินเรื่องหรือการสร้างภาพแทนตามบทภาพยนตร์ เรื่อง A Taxi driver ที่นำมาสู่การสร้างความทรงจำใหม่ที่มีต่อเหตุการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจู ค.ศ 1980 ร่วมกับแนวความคิดภาพแทน (Representation) ของสจิวต ฮอลลีในการประกอบบทวิเคราะห์

4.5 การวิเคราะห์การดำเนินเรื่องหรือการสร้างภาพแทนตามบทภาพยนตร์

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ “ภาพแทนเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจู ปี ค.ศ. 1980 ผ่านภาพยนตร์ A Taxi Driver” จากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเหตุการณ์ดังกล่าว ภาพยนตร์เรื่องนี้พูดถึงเหตุการณ์นี้ผ่านมุมมองตัวละครที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในกวางจูโดยตรงอย่างคนขับแท็กซี่คิมมันชอบและนักข่าวอินน์ปีเตอร์ที่ต้องเข้าไปอยู่ในสถานการณ์จริงพร้อมกับตัวละครที่เป็นประชาชนบุคคลธรรมดาอาศัยอยู่ในกวางจูและกำลังต่อสู้กับเหตุการณ์ในขณะนั้น ดังนั้นผู้วิจัยจะวิเคราะห์เหตุการณ์สังหารหมู่ผู้เรียกร้องประชาธิปไตยผ่านมุมมองของผู้สร้างภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver

1. สาเหตุของการประท้วง

จากภาพยนตร์ในฉากแรกนั้น เป็นฉากที่คิมมันชอบคนขับแท็กซี่หยุดหึงจัดการจราจรบนถนนเนื่องจากการชุมนุมประท้วงของนักศึกษาที่โซล และในคืนนั้นคิมมันชอบได้ฟังวิทยุข่าวที่เกี่ยวข้องกับการประท้วงชุมนุมของนักศึกษา จากสถานการณ์แล้วเห็นได้ชัดว่าภาพยนตร์ได้นำเสนอฉากในวันที่ 18 พฤษภาคมที่มีกลุ่มประชาชนและนักศึกษาได้ออกมาประท้วงต่อต้านรัฐบาลจอนดูฮวานและยกเลิกกฎอัยการศึกทั่วประเทศ โดยฉากนี้ที่

ภาพยนตร์ยกมามีความคล้ายคลึงกับประวัติศาสตร์ คือ กลุ่มนักศึกษาและประชาชนได้ออกมาประท้วง เรียกร้องให้ยกเลิกการใช้กฎอัยการศึกและถอนคำสั่งปิดมหาวิทยาลัย (ฮวัง ชก-ยอง, 2563 : 105)

หยุดนะ ไม่งั้นเราจะใช้กำลัง

ภาพที่ 4.5 การประท้วงในโซล

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

ภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉิน
ที่ประกาศในวันที่ 18 พฤษภาคม

ภาพที่ 4.6 การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินผ่านวิทยุ

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

กฎอัยการศึกจะผูกมัดบังคับใช้ กิจกรรม
ทางการเมืองทุกอย่างจะถูกระงับ

ภาพที่ 4.7 การประกาศกฎอัยการศึกผ่านวิทยุ

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

2. จุดเริ่มต้นของโศกนาฏกรรม

ต่อมาภาพยนตร์เล่าถึงสถานการณ์เกี่ยวกับอาชีวนักข่าวของปีเตอร์ จากพาสปอร์ตในการเข้าประเทศ เกาหลีใต้ของปีเตอร์ทำให้ทราบว่าเหตุการณ์ที่ดำเนินเป็นหลักในภาพยนตร์นั้นเกิดขึ้นในวันที่ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 สายข่าวของประเทศเกาหลีใต้ได้เล่าถึงสถานการณ์ตอนนี้ให้ปีเตอร์ฟัง โดยสายข่าวของประเทศ เกาหลีนั้น กล่าวว่า “วันนี้คือวันที่สามแล้วที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก คิมแดจุงเข้ามาพร้อมด้วย พวกเขาสั่งกัก บริเวณคิมยองซัมไว้ที่บ้าน” และกล่าวต่อถึงหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในกวางจูนั้นโดนปกปิดเกี่ยวกับเนื้อหาข่าว

ประท้วงต่อนั้นไว้ทั้งหมด โดยฉกที่ยกมานี้มีส่วนที่คล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ คือ รัฐบาลพยายามไม่ให้คิมยงซัมและคิมแดจุงเข้ามามีส่วนร่วมในการชุมนุมประท้วง วันที่สามของการประท้วง คือวันที่ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 เหตุการณ์ในวันนี้มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ประชาชนได้ทำใบปลิวนักสู้ เพื่อเผยแพร่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในตอนนั้นและเพื่อโต้แย้งรัฐบาลที่พยายามเผยแพร่ข่าวปลอมและพยายาม ปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ขณะนั้นโดยการควบคุมสื่อมวลชน (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 68-95)

ภาพที่ 4.8 : พาสปอร์ตของอินน์ปีเตอร์

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

3. กวางจูกลายเป็นเมืองร้าง

เมืองกวางจูกลายเป็นเมืองที่ถูกปิดตาย กลุ่มทหารปิดทางเข้าทุกทางของเมืองเอาไว้ หลังจากคิมมันชอบและอินน์ปีเตอร์ได้เข้าไปในเมืองกวางจูสำเร็จ ภาพยนตร์นำเสนอภาพเมืองกวางจูที่เงียบสงบและรกร้าง บรรยากาศเต็มไปด้วยความตึงเครียด ตามบ้านเรือนเต็มไปด้วยป้ายประท้วง และบนถนนเต็มไปด้วยเศษกระดาษใบปลิว ประชาชนในเมืองกลายเป็นผู้ชุมนุมประท้วงและก่อจลาจลสร้างความเดือดร้อนตามคำกล่าวอ้างของรัฐบาล โดยฉกที่ยกมานี้มีความคล้ายคลึงที่เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์ ประชาชนกวางจูในตอนนั้น ทั้งนักศึกษาและพ่อค้าแม่ค้าริมถนนออกมาชุมนุมกันทั้งหมด เมืองกวางจูถูกปิดกั้นการติดต่อจากเมืองต่าง ๆ ในประเทศเกาหลี รายการข่าวโทรทัศน์ของประเทศนำเสนอข้อมูลที่เข้าข้างรัฐบาล และใส่ร้ายประชาชนชาว กวางจูว่าเป็นผู้ร้าย จากประวัติศาสตร์และภาพยนตร์ที่นำเสนอข้างต้นเห็นได้ชัดว่า รัฐบาลและกองทัพพยายามทำลายสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยการปิดกั้นการติดต่อจากภายนอก สร้างข้อกล่าวหาแก่ประชาชน มองว่าการกระทำของประชาชนเป็นสิ่งที่ผิด รวมไปถึงการทำร้ายร่างกายและการฆาตกรรม ถือว่าเป็นการสังหารหมู่ประชาชนโดยชนชั้นนำที่เลวร้ายของประวัติศาสตร์เกาหลีอย่างแท้จริง (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 95)

(เพิกถอนกฎอัยการศึก)

ภาพที่ 4.9 ป้ายประท้วงที่ติดอยู่ตามบ้านเรือนในกวางจู

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

4. บทพูดแจซิก

ฉากนี้ของภาพยนตร์ไม่ได้ถูกบันทึกอยู่ในประวัติศาสตร์ แต่เป็นฉากที่ผู้สร้างภาพยนตร์ใส่เข้ามาเพื่อต้องการสื่อให้เห็นถึงความโหดร้ายของรัฐบาลและเน้นย้ำถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกคนในประเทศ และยังเป็นฉากที่ค่อนข้างได้รับความนิยมและถูกพูดเป็นจำนวนมาก คือ ฉากที่คูแจซิกและคิมมันซอบได้ถกเถียงกันถึงประเด็นการชุมนุมประท้วง คิมมันซอบมองว่าการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องที่ไม่มีประโยชน์ หาเรื่องให้ตนเองเจ็บตัวและพบกับความสูญเสีย และเขายังกล่าวอีกว่าประเทศเกาหลีนั้นดีกว่าประเทศซาอุดีอาระเบียที่เขาเคยไปทำงานมา สุดท้ายคูแจซิกได้ตอบกลับมันซอบไปว่า “ประเทศจะดีได้อย่างไร ในเมื่อทหารยังทำร้ายประชาชนอยู่” ถึงแม้ว่าฉากนี้จะไม่ได้ปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์แต่เป็นบทพูดที่เน้นย้ำเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่ต้องการจะให้ตระหนักและเรียนรู้ว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิและเสียงในการแสดงความคิดเห็น รัฐบาลไม่มีสิทธิทำร้ายประชาชน ฉากนี้ของภาพยนตร์จึงได้รับการพูดถึงเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 4.10 แจซิกพูดกับมันซอบถึงสถานการณ์ในประเทศ

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก <https://illiwassubmovies.wixsite.com/illiwassub/%20>

5. การรวมตัวเพื่อชุมนุมประท้วงที่หน้าศาลากลาง

ช่วงสายถึงเที่ยงในวันที่ 20 พฤษภาคมนั้น ปีเตอร์ได้เจอกลุ่มนักศึกษาที่ขับรถผ่านมาจึงขอเข้าไปสัมภาษณ์และถ่ายวิดีโอเกี่ยวเหตุการณ์ดังกล่าวไว้ และได้เจอกับคูแจซิก นักศึกษาที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ปีเตอร์จึงขอขึ้นรถไปกับนักศึกษาเพื่อตามเก็บภาพอย่างใกล้ชิด ระหว่างนี้คิมมันซอบพยายามขับแท็กซี่หนีกลับโซลเพราะไม่อยากเอาชีวิตมาเสี่ยงอันตรายในกวางจู แต่สุดท้ายเขาก็กลับไปหาปีเตอร์ และได้พาปีเตอร์กับ

แจชิกไปร่วมชุมนุมที่ศาลากลาง โดยฉาณนี้ก็มีคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ วันที่ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 ได้มีการจัดชุมนุมประท้วงที่หน้าศาลากลางจังหวัดและประชาชนชาวกวางจูได้หลั่งไหลไปรวมตัวกันในช่วงบ่าย (อง ชก-ย็อง,2015 : 105-106), (Park O’bog, Gregory Lanza, 2558 : 77-95)

ภาพที่ 4.11 ประชาชนและนักศึกษาเข้าร่วมชุมนุมที่หน้าศาลากลางจังหวัด

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

6. การจู่โจมทำร้ายร่างกายผู้ชุมนุมประท้วง

หลังจากชุมนุมที่หน้าศาลากลางได้ไม่นาน ตำรวจก็ประกาศให้ยุติการชุมนุม ภาพยนตร์ได้นำเสนอภาพที่ทหารจู่โจมประชาชนผู้ชุมนุมด้วยความรุนแรงทั้งทุบตีประชาชนด้วยอาวุธอย่างไม่เลือกหน้า ดึงและลากผู้ชุมนุมให้ถอยออกไป ซึ่งเหตุการณ์นี้คล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ เมื่อเวลา 15.00 น. กลุ่มทหารไม่พอใจกับการประท้วงจึงประกาศสลายการชุมนุมด้วยการยิงแก๊สน้ำตา และเริ่มเกิดการปะทะการระหว่างกลุ่มทหารและประชาชน ทหารที่มีอาวุธในมือ พวกเขาใช้อาวุธนั้นเข้าทำร้ายประชาชนอย่างไม่เลือกหน้า ไล่ทุบตีและใช้อาวุธยิงประชาชนและนักศึกษาที่ไม่มีอาวุธให้ถอยจากการชุมนุมไป (วิเชียร อินทะสี,2556 :130), (Park O’bog, Gregory Lanza, 2558 : 93)

ภาพที่ 4.12 ทหารทำร้ายประชาชนผู้ชุมนุม

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

7. การเผาสถานีโทรทัศน์

ตกดึกของวันที่ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 หลังจากคิมมันชอบ คูแจชิกและอินน์ปีเตอร์ได้หนีออกมาจากประท้วงได้สำเร็จ ช่วงเวลากลางคืนของวันนั้นเกิดเหตุการณ์เพลิงไหม้สถานีโทรทัศน์เกิดขึ้น ทำให้พวกเขา

ทั้งหมดต้องกลับไปยังสถานที่ที่การชุมนุมประท้วงอีกครั้ง การปะทะของประชาชนและทหารจึงลากยาวไปใน ช่วงเวลากลางคืนของวันนี้ด้วย โดยภาพยนตร์ฉากนี้ก็มีความคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ คือ สถานีโทรทัศน์กระจายเสียงอย่าง mbc และ kbs ถูกเผาเพราะไม่รายงานความเป็นจริงที่เกิดขึ้นที่กวางจู (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 96)

น้ำมันแฉะ ๆ สถานีโทรทัศน์นะ
ภาพที่ 4.13 เกิดเพลิงไหม้ที่สถานีโทรทัศน์
ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

8. บทบาทของกลุ่มแท็กซี่ในการชุมนุมประท้วง

ในวันที่ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 การปะทะกันระหว่างประชาชนและทหารยังคงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ความรุนแรงก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เกิดผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก คิมมันชอบทนเห็นเหตุการณ์ตรงหน้าไม่ไหว จึงตัดสินใจขับรถแท็กซี่ของพวกเขาเข้าไปขัดขวางกลุ่มทหารเพื่อไม่ให้ยิงประชาชนได้ การนำเสนอภาพนี้ของภาพยนตร์ถือว่าเป็นฉากสำคัญฉากหนึ่งที่พยายามต้องการจะเล่าเรื่อง โดยภาพยนตร์ฉากนี้ ก็มีความคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ถึงบทบาทของกลุ่มแท็กซี่ในกวางจู ในระหว่างการปะทะกันระหว่างประชาชนกับทหารนั้น กลุ่มแท็กซี่ประมาณ 200 คัน ออกจากสนามกีฬามูตึงและมุ่งหน้าไปถนนกินนัมที่มีการชุมนุมอยู่ พร้อมกับเปิดไฟหน้ารถให้สว่าง ได้นำรถแท็กซี่เข้ามาช่วยเป็นเกราะป้องกัน ซึ่งประชาชนต่างโห่ร้องด้วยความยินดี (สง ชก-ย็อง, 2015 : 154), (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 96)

ภาพที่ 4.14 รถบัสเข้ามาเป็นเกราะป้องกันให้กับประชาชน
ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

ภาพที่ 4.15 แท็กซี่วิ่งเข้าสู่จุดชุมนุมเพื่อเป็นเกราะป้องกันให้กับประชาชน

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

9. ผู้บาดเจ็บจำนวนมากที่โรงพยาบาล

หลังจากคิมมันชอบได้เข้าไปช่วยเหลือผู้ชุมนุม เขาก็ได้พาผู้ชุมนุมกลุ่มนั้นไปส่งที่โรงพยาบาล ฉากนี้พยายามนำเสนอให้เห็นถึงโรงพยาบาลที่เต็มไปด้วยผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก และหนึ่งในผู้เสียชีวิตก็เป็นตัวละครหลักอย่างคยูแจซิก เขาถูกทหารทุบตีจนเสียชีวิตและถูกลากไปทิ้งกลางทุ่งนา ภาพยนตร์ฉากนี้สะท้อนให้เห็นว่าทหารทำร้ายร่างกายประชาชนและมีจิตใจโหดเหี้ยมมากเพียงใด รัฐบาลทหารมองข้ามสิทธิในการมีชีวิตอยู่ของประชาชนอย่างชัดเจนโดยการสังหารประชาชนอย่างทารุณ ซึ่งภาพยนตร์ฉากนี้มีส่วนคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ คือ ผู้ชุมนุมหลายคนหนีออกมาจากการชุมนุมที่ทหารกำลังไล่ทำร้ายและเข้าจับกุมประชาชนได้นั้น หลายคนได้รับความบาดเจ็บจึงไปรวมกันที่โรงพยาบาลในกวางจูจนหมอและพยาบาลรักษาคนไข้ไม่ทัน ในโรงพยาบาลนั้นยังมีโรงศพที่ค่อมด้วยธงชาติเกาหลีเป็นจำนวนมาก (ฮง ชก-ย็อง, 2015 : 155-159), (Park O'bog, Gregory Lanza, 2558 : 105)

ภาพที่ 4.16 ภาพผู้บาดเจ็บในโรงพยาบาล

ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

10. บทบาทของสื่อในประเทศและต่างประเทศ

จากภาพยนตร์นำเสนอบทบาทของสื่อต่อเหตุการณ์ที่สำคัญทางการเมือง สื่อในประเทศของเกาหลีใต้ในขณะนั้นถูกควบคุมโดยหน่วย DSC ซึ่งหัวหน้าหน่วย DSC นั้น สั่งปิดและข่มขู่โรงพิมพ์ของสำนักพิมพ์ที่เขียนข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์การเมืองในขณะนั้น และบังคับนักข่าวในเผยแพร่ข่าวปลอมที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่

เกิดขึ้น ซึ่งส่วนของสื่อในประเทศนั้นมีความคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ หน้อย DSC ในขณะนั้น ถูกควบคุมโดยจอน ดูฮวาน มีการเผยแพร่ข่าวเท็จเกี่ยวกับเหตุการณ์ในกวางจูแผ่สะพัดออกไปทั่วโลกทำให้ประชาชนนอกเหนือกวางจูได้รับสารที่ผิด ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว (ฮวัง ชก-ย็อง, 2015 : 117) อีกทั้งบทบาทของสื่อต่างประเทศก็เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง อินเทอร์เน็ตเป็นตัวแทนจากสื่อต่างประเทศในเรื่องที่เข้ามาทำข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ในกวางจูและนำไปเผยแพร่ให้ทั่วโลกได้รับทราบถึงสถานการณ์อันเลวร้ายของกวางจู ซึ่งในส่วนนี้ก็มีความคล้ายในข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ ในช่วงที่วัน 23 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 หลังจากควบคุมสถานการณ์ได้บางส่วน สื่อต่างประเทศได้มีบทบาทเข้ามาทำข่าวไปตามช่องโทรทัศน์และตีพิมพ์เกี่ยวกับการสังหารหมู่ที่กวางจูจนได้เป็นข่าวโด่งดังไปทั่วโลก (The May 18 History Compilation Committee of Gwangju, 2015 : 107-108)

ภาพที่ 4.17 เหตุการณ์ในกวางจูที่ถูกเผยแพร่ไปทั่วโลก จากนักข่าวต่างประเทศอย่างอินเทอร์เน็ต
ที่มา : ภาพยนตร์ A Taxi Driver จาก VIU

4.6 วิเคราะห์ภาพแทนบทบาทของประชาชนในภาพยนตร์

1. คิมมันชอบ รับบทเป็นพนักงานขับรถแท็กซี่คุณพ่อเลี้ยงเดี่ยวที่ไม่ได้มีความสนใจทางการเมือง คอยหาเช้ากินค่ำไปวัน ๆ เท่านั้น และยังมองประชาชนและนักศึกษาที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตยนั้นเป็นเพียงแค่กลุ่มคนที่ออกมาสร้างความวุ่นวายให้กับตนเองและประเทศ คิมมันชอบเป็นภาพแทนของประชาชนที่มองว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวและยังสร้างความเดือดร้อนไปทั่ว กลุ่มคนเหล่านี้จึงถูกเรียกว่า Politically apathetic people หรือ บุคคลที่เพิกเฉยทางการเมือง ส่วนบทบาทคนขับแท็กซี่คนอื่น ๆ ในกวางจูเป็นภาพแทนของชนชั้นกลางที่รู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรม การเมืองและเศรษฐกิจของเกาหลีในขณะนั้นบีบคั้นในพวกเขาต้องการมาประท้วงและเรียกร้องรัฐบาลเพื่อให้ชีวิตของตนเองและประชาชนคนอื่น ๆ นั้น สุขสบายขึ้น ดังนั้น จากภาพยนตร์บทบาทเหล่านี้จึงสะท้อนให้เห็นว่าการไม่เพิกเฉยต่อเพื่อนมนุษย์ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคมคือปัจจัยสำคัญต่อเส้นทางการพัฒนาของประชาธิปไตย เมื่อคิมมันชอบได้เห็นสถานการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจูและเพื่อนมนุษย์ถูกทำร้ายร่างกายจากรัฐบาลทหาร เขาจึงเข้าใจถึงความจำเป็นของประชาธิปไตยที่มีประชาชนเป็นส่วนรวมของประเทศอย่างถ่องแท้

2. คุณแจซิก รับบทเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยในกวางจู เขามีความฝันเหมือนเด็กทั่วไป และต้องการเห็นประเทศมีประชาธิปไตยที่แท้จริง บทพูดของคุณแจซิกอย่าง “ประเทศจะดีได้อย่างไร ในเมื่อทหารยังทำร้ายประชาชนอยู่” ถือเป็นวลีที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการส่วนหนึ่งของประชาธิปไตย ประชาธิปไตยมักไม่ออกมาจากรัฐบาลเผด็จการ และส่วนใหญ่คนที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตยมักเป็นนักศึกษาและชนชั้นกลาง คุณแจซิกจึงเป็นภาพแทนของประชาชนส่วนใหญ่ที่ออกมาเรียกร้องในสิ่งที่ตนเองรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม และหวงคืนสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกคนในประเทศที่ควรได้รับอย่างเป็นธรรม

3. เจ้าหน้าที่ DSC นอกเครื่องแบบ รับบทเป็นคนสั่งให้ตามล่าตัวคิมมันชอบคนขับแท็กซี่และอินน์ปีเตอร์ เขาได้ทำการส่งลูกน้องตามหาบุคคลสองคนนี้และให้ลงมือทำร้ายร่างกาย ฉากที่เห็นได้ชัดคือฉากทำร้ายร่างกายคุณแจซิกระหว่างที่เขากำลังหลบหนี เจ้าหน้าที่ DSC เป็นภาพแทนของทหารที่กดขี่ประชาชนและทำร้ายประชาชนที่มีความคิดเห็นต่างจากตนเอง เป็นทหารที่ถูกตีกรอบให้มองความคิดเห็นส่วนตัวของตนเองเป็นหลัก โดยไม่ไต่ตรองตามสถานการณ์และเหตุผลอื่นร่วมด้วย ซึ่งในประวัติศาสตร์นั้น หน่วย DSC ถูกควบคุมโดยจอน ดุฮวานที่เป็นฝ่ายรัฐบาลทหาร

4. จ่าสิบโทพัค รับบทเป็นนายทหารที่คอยเฝ้าทางเข้าออกของเมืองกวางจู จ่าสิบโทพัคนั้นปรากฏในฉากที่คิมมันชอบและอินน์ปีเตอร์กำลังจะออกจากกวางจู จ่าสิบโทพัคได้เข้าคั่นรถแท็กซี่ของคิมมันชอบและพบป้ายทะเบียนรถที่ทางรัฐบาลกำลังตามหา แต่เขาเลือกที่จะไม่บอกสิ่งนี้ออกไปให้ทหารคนอื่นรู้และปล่อยทั้งสองคนให้ออกจากกวางจูไป พอทหารคนอื่นเริ่มจับสังเกตได้ว่าสองคนนี้เป็นคนที่รัฐบาลกำลังตามล่าตัวจึงใช้ปืนยิงไปที่รถแท็กซี่ของคิมมันชอบ แต่จ่าสิบโทพัคกลับยืนนิ่งเฉยและไม่ใช้ปืนยิงไปที่ประชาชน ปล่อยให้คิมมันชอบและอินน์ปีเตอร์ออกไปจากกวางจูได้สำเร็จ จ่าสิบโทพัค เป็นภาพแทนของทหารที่ทำหน้าที่ของตนเองอย่างแท้จริง มีอุดมการณ์ตามที่ควรจะเป็น มีคติความรักชาติที่แตกต่างจากทหารคนอื่น

4.7 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาพยนตร์

ตามคำกล่าวอ้างของคณะกรรมการพิจารณาสุสานสำหรับผู้กล้าในวันที่ 18 พฤษภาคม ค.ศ.1980 ตัวละครคิมมันชอบและอินน์ปีเตอร์นักข่าวชาวเยอรมัน มีตัวตนอยู่จริงและเรื่องราวในภาพยนตร์เรื่องนี้ก็ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเหตุการณ์นี้เช่นกัน ปัจจุบันคิมมันชอบหรือคิมซาบกและอินน์ปีเตอร์ ได้เสียชีวิตลงแล้ว คณะกรรมการพิจารณาสุสาน 18 พฤษภาคมจึงอนุมัติการฝังศพคนขับรถแท็กซี่ผู้ล่วงลับไว้ที่สุสาน เพราะเขามีส่วนในการเคลื่อนไหวประชาธิปไตย 18 พฤษภาคม ซึ่งสุสานตั้งอยู่ในเมืองมังวอล-ดง กวางจู คณะกรรมการประกอบด้วย รัฐบาลเมืองกวางจู มูลนิธิอนุสรณ์ 18 พฤษภาคม และอื่นๆ ทั้งนี้ร่องเลขอาชญากรรมมูลนิธิอนุสรณ์ 18 พฤษภาคม ลี คี-บง กล่าวว่า นายอินน์ปีเตอร์และคนขับแท็กซี่คิมมีส่วนร่วมในการเปิดเผยความเป็นจริงของกวางจูในเดือนพฤษภาคม

คิมซึงพิล อายุ 59 ปี ลูกชายคนซบแท็กซีผู้ล่วงลับ วางแผนที่จะเผาศพพ่อของเขาที่โบสถ์คาทอลิก เซงนยางนี่เพื่อให้หลุมฝังศพของเขาสามารถย้ายไปยังสวนอนุสรณ์อินนึปีเตอร์ที่สุสานเก่า 18 พฤษภาคมได้ ส่วนพยานชาวเยอรมันอ้างว่า อินนึปีเตอร์ เป็นผู้สื่อข่าว ARD-NDR ของเยอรมันและย้ายไปประจำการที่ญี่ปุ่น ในปี 1980 ขณะที่รัฐบาลเกาหลีในขณะนั้นก่อการกบฏเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคมที่กวางจู เขาได้เดินทางไปเยือน เกาหลีถึงสองครั้ง ในวันที่ 20-23 พฤษภาคม ด้วยความช่วยเหลือของคนขับรถแท็กซี่คิม ผู้สื่อข่าวอินนึปีเตอร์ กลายเป็นบุคคลแรกที่ได้เปิดเผยการกระทำผิดของระบอบทหารใหม่ไปทั่วโลก คนขับรถแท็กซี่คิมได้รับ บาดเจ็บหลังจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม หลังจากนั้นเขาเสียชีวิตจากโรคมะเร็งตับเมื่ออายุ 54 ปีในเดือนธันวาคม ค.ศ 1984 ย้อนกลับไปในปี 1980 เขาทำงานเป็นคนขับรถแท็กซี่ที่รับเฉพาะชาวต่างชาติจาก โรงแรมพาเลซในกรุงโซล นักข่าวต่างชาติจำนวนมากได้รับความช่วยเหลือจากคนขับรถแท็กซี่คิมเพราะเขา สามารถพูดภาษาอังกฤษและญี่ปุ่นได้ (The Dong-A Ilbo, Hyeong-Ju Lee : 2018)

ภาพที่ 4.18 ภาพจริงของคนขับรถแท็กซี่คิมและอินนึปีเตอร์

ที่มา : <https://www.donga.com/en/article/all/20181225/1589117/1>

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจู เมื่อปี ค.ศ. 1980 และผู้วิจัยได้นำสาเหตุ ลำดับเหตุการณ์และผลกระทบจากข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์และเรื่องราวของภาพยนตร์ที่ยกมานำเสนอเพื่อเปรียบเทียบกัน

การดำเนินเรื่องตามบทภาพยนตร์ เรื่อง A Taxi Driver นำมาสู่การสร้างภาพตัวแทนความทรงจำใหม่ที่มีต่อเหตุการณ์การต่อสู้ด้วยอุดมการณ์ของกลุ่มนักศึกษาเหล่านี้ ในลักษณะที่นำเหตุการณ์ในความทรงจำของคนส่วนใหญ่และประวัติศาสตร์กระแสหลักมาเสนอให้ดูสมจริงมากขึ้น เนื้อหาส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกับข้อเท็จจริงของประวัติศาสตร์ แต่มีการปรับเนื้อหา ช่วงเวลาและการลำดับเหตุการณ์เล็กน้อยให้เหมาะสมกับความไหลลื่นของภาพยนตร์ เมื่อพิจารณาจากโครงเรื่อง A Taxi Driver ภาพยนตร์นำเสนอมุมมองจากสายตาของประชาชนที่ไม่ใช่พลเมืองของกวางจูที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการชุมนุมในขณะนั้น ผ่านตัวละครหลักที่ไม่ปรากฏเด่นชัดในประวัติศาสตร์อย่างคิมมันซอบคนขับแท็กซี่โซล และ อินน์ปีเตอร์นักข่าวจากเยอรมัน ภาพยนตร์ค่อย ๆ ให้ความคืบหน้าของคิมมันซอบซึมซับจากสถานการณ์จริงในกวางจูจนสามารถเปลี่ยนจากคนที่ไม่สนใจการเมือง กลายเป็นคนที่เข้าใจถึงแก่นแท้ของการเมืองมากขึ้น ส่วนอินน์ปีเตอร์เน้นย้ำในบทบาทชาวต่างชาติที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยของต่างแดนและบทบาทเจ้าหน้าที่สื่อจากต่างประเทศที่ไม่ยอมจำนนต่อกระแสกดดันจากรัฐบาลเกาหลีในขณะนั้น ส่วนบทบาทของพลเมืองกวางจูในเรื่องได้นำเสนอให้เห็นถึงความรักในประชาธิปไตยและจิตสำนึกที่ดีต่อประเทศชาติและเพื่อนมนุษย์ ถึงแม้จะมีอุดมการณ์ที่แตกต่างจากฝ่ายรัฐบาลเผด็จการก็พร้อมที่จะยืนหยัดต่อสู้กับสิ่งที่ไม่ถูกต้อง พลเมืองกวางจูในภาพยนตร์นั้นสะท้อนให้เห็นถึงภาพอุดมการณ์ของประชาชนกวางจูเมื่อปี ค.ศ. 1980 ได้อย่างเห็นชัดและสามารถเข้าใจถึงความรู้สึกและความคิดของประชาชนในขณะนั้นได้ A Taxi Driver ถือว่าเป็นภาพยนตร์ที่ยกย่องและเชิดชูในความกล้าของประชาชน โดยนำเสนอให้ประชาชนยุคปัจจุบันได้เข้าใจข้อเท็จจริงประวัติศาสตร์กระแสหลักได้ง่ายขึ้นและเข้าใจประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเหตุการณ์ดังกล่าวได้ง่ายขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้ ภาพยนตร์ยังนำข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์มาเสนอได้สอดคล้องและค่อนข้างเห็นภาพชัดเจน มีการอ้างอิงจากประวัติศาสตร์กระแสหลัก รวมถึงอิทธิพลจากการสืบค้นข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ยังคงต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันจากคำกล่าวอ้างของประธานาธิบดีอย่างมุนแจอิน (The momentum, 2020) จึงกลายเป็นอิทธิพลหนึ่งที่ทำให้ภาพยนตร์ต้องนำเสนอเรื่องราวที่ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในอดีต และเหตุการณ์นี้ยังคงแทรกซึมอยู่ในความทรงจำของประชาชนในยุคปี ค.ศ. 1980 ที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันและกลายเป็นความทรงจำกระแสหลักที่ยังบอกต่อให้ประชาชนยุคปัจจุบันและยุคต่อไปได้รับรู้และเข้าใจถึงเหตุการณ์ จากภาพยนตร์เรื่องนี้ผู้กำกับยังได้สร้างตัวละครที่ไม่ปรากฏแน่ชัดในประวัติศาสตร์กระแสหลักอย่างจาสิบโทพัก ผู้กำกับได้เลือกนำเสนอมุมมองของทหารที่ยึดมั่นในอุดมการณ์และอาชีพโดยจะไม่ทำร้ายร่างกายหรือต่อต้านประชาชนซึ่งแตกต่างไปจากประวัติศาสตร์กระแสหลักที่เน้นถึงความโหดร้ายที่ไร้มนุษยธรรมของฝ่ายรัฐบาลและทหารในขณะนั้น ผู้วิจัยจึงมองว่าภาพยนตร์ได้สร้างตัวละครนี้ขึ้นมาเพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจถึง

หลักการประชาธิปไตยและหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่รัฐอย่างทหารที่ยึดมั่นและเชื่อในอุดมการณ์ของตนเอง ยึดหลักในอาชีพของตนเองไม่ได้ปฏิบัติตามภายใต้คำสั่งใคร ซึ่งนัยยะนี้สามารถสะท้อนความเชื่อในอุดมการณ์นั้น ๆ ของประชาชนได้ในทุก ๆ อาชีพและสะท้อนถึงความเชื่อในระบอบการปกครองของประเทศว่าเป็นตัวกำหนดความเป็นอยู่ในชีวิตของประชาชนทุกคน ถ้ามีระบอบการปกครองที่ไม่ใช่ระบอบที่เราต้องการ ความเป็นอยู่ในชีวิตเราก็จะไม่ได้เป็นไปตามที่เราต้องการได้ และความสุขในชีวิตก็อาจจะไม่เกิดขึ้นจริง ตัวละครนี้จึงทำให้ภาพยนตร์ดูกลมกล่อมมากขึ้นและแอบแฝงหลายแง่มุมให้ผู้ชมได้คิดและวิเคราะห์ตามภาพยนตร์

นอกจากนี้แล้ว การนำเสนอภาพแทนความทรงจำผ่านภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver นั้น นอกจากจะนำเสนอข้อเท็จจริงส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงภาพรวมของเหตุการณ์ได้ชัดเจนมากขึ้นแล้ว ยังทำให้ภาพความทรงจำที่ต้องการนำเสนอ นั้นเข้าถึงความรู้สึก เกิดอารมณ์ร่วมเมื่อรับชม ทำให้ผู้ชมได้เข้าใจเนื้อหาหลักของภาพยนตร์ง่ายขึ้นพร้อมกับรู้สึกซาบซึ้งไปกับเนื้อหาที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นภาพยนตร์ก็เป็นสิ่งสำคัญ บางครั้งอาจจะนำเสนอข้อเท็จจริงแค่บางส่วน เรียบเรียงลำดับเวลาใหม่ความจริงเพื่อเพิ่มอรรถรสของภาพยนตร์ที่การสะท้อนประวัติศาสตร์ ซึ่งคุณค่าของภาพยนตร์ทั่วไปจึงเป็นการให้ความบันเทิงเป็นหลัก และส่วนคุณค่าในด้านอื่น ๆ สะท้อนไปตามความต้องการที่จะนำเสนอในการร้อยเรียงเรื่องราวของผู้กำกับและทีมงานที่จะเสนอข้อเท็จจริงจากภาพยนตร์ในรูปแบบใดและมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด จากการศึกษาทั้งหมดจากภาพยนตร์เรื่อง A Taxi Driver เป็นภาพยนตร์ที่ทำให้ประชาชนเข้าใจภาพรวมของเหตุการณ์เรียกร้องในกว้างจุมมากขึ้นและนำมาสู่การทำเข้าใจเหตุการณ์การเมืองดังกล่าวได้

บรรณานุกรม

สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทย

- ไชยวัฒน์ คำชูและ นิธิ เนื่องจำนงค์. (2561). ประชาธิปไตยและกระแสอนุรักษ์นิยมในเอเชียตะวันออกเฉียง. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยวัฒน์ คำชูและ นิธิ เนื่องจำนงค์. (2559). การเมืองเปรียบเทียบ ทฤษฎี แนวคิด และกรณีศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลีเมียงซี. (2555). ประวัติขบวนการประชาธิปไตยเกาหลี. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สถาบันศึกษาบริษัท พีเพรส จำกัด. : สถาบันการพัฒนาประชาธิปไตย.
- วิเชียร อินทะสี. (2556). “พลวัตความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้จากอำนาจนิยมสู่ประชาธิปไตยที่มั่นคง”. (พิมพ์ครั้งที่1).). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ (2561). การเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยเปรียบเทียบ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัท ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด : สถาบันพระปกเกล้า.
- ฮวัง ชก-ย็อง.(2563). 18 พฤษภาคม การลุกขึ้นสู้เพื่อประชาธิปไตย. (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด.
- Park O’bog, Gregory Lanza. (2558). การลุกขึ้นต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยที่เมืองกวางจู 18 พฤษภาคม. (พิมพ์ครั้งที่ 1). Design Soop.
- ฐานข้อมูลออนไลน์ภาษาไทย**
- นิฐิณี ทองแท้. (2557). เสรีภาพในการชุมนุมของสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้). วารสารนิติสังคมศาสตร์,ปีที่7,(2),85-127 เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2563 เข้าถึงได้จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CMUJLSS/article/download/64634/53019>
- เบญจวรรณ นาราสะจัจ (2553). ความทรงจำต่ออดีตในงานมรดกศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 เข้าถึงได้จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/mekongjournal>
- บุญวัฒน์ สว่างวงศ์.(2559). พัฒนาการทางการเมืองและเส้นทางสู่ประชาธิปไตยของไทยและเกาหลีใต้. วารสารสหวิทยาการวิจัย,ปีที่5,(1),62-74 เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2563 เข้าถึงได้จาก https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3228420
- บุญวัฒน์ สว่างวงศ์.(ม.ป.ป.) การศึกษากระบวนการสู่ประชาธิปไตยของเกาหลีใต้. เข้าถึงถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2563 เข้าถึงได้จาก http://www.elfhs.ssrn.ac.th/boonwat_sa/pluginการศึกษากระบวนการสู่ประชาธิปไตยของเกาหลีใต้.pdf
- วิเชียร อินทะสี. (2555). สองทศวรรษการพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ : ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรค. วารสารสังคมศาสตร์,ปีที่8,(1),67-108

เข้าถึงเมื่อ 19 ตุลาคม 2563 เข้าถึงได้จาก

http://www.jsnu.socsci.nu.ac.th/uploads/journal/2015_02_13_15_41_40.pdf

วิทยา วงศ์จันทา (2555).ความเป็นลาว. เข้าถึงเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 เข้าถึงได้จาก

https://www.sac.or.th/databases/ethnicedb/research_detail.php?id=2054

ศิริพร ศรีสินธุ์ (2552). Paul Connerton, How Modernity Forgets. เข้าถึงเมื่อ 8

พฤศจิกายน 2563 เข้าถึงได้จาก <https://socanth.tu.ac.th/wp-content/uploads/2014/0>

สมัยชชา นิลปัทม์. (2555). แรงานเกาหลี่ : วัฒนธรรมและการเมืองว่าด้วยการก่อตัวทาง

ชั้นชน. วารสารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,ปีที่18,(2),248-255 เข้าถึงเมื่อ 14 ตุลาคม

2563 เข้าถึงได้จาก https://www.researchgate.net/publication/335619333_

สติธร ธนานิธิโชติ (ม.ป.ป) การสร้างความปรองดองแห่งชาติ: กรณีศึกษาเกาหลีใต้

เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2563 เข้าถึงได้จาก http://kpi.ac.th/media/pdf/M8_320.pdf

อรไท โสภารัตน์. (2560). การศึกษาเปรียบเทียบการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยระหว่างรัฐบาล

อินโดนีเซียสมัยประธานาธิบดี ซูซีโล บัมบัง ยุคโตโยโน (Susilo Bambang

Yudhoyono) (ค.ศ.2004-2014) และรัฐบาลเมียนมา สมัยประธานาธิบดี เทียน เซ่ง

(Thein Sein) (ค.ศ. 2011-1014). มหาวิทยาลัยศิลปากร, 37 (1), 145-172 เข้าถึงได้จาก

<File:///C:/Users/Lenovo/Downloads/84131-Article%20Text-203892>

[-1-10-20170421%20\(1\).pdf](#)

สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ

Cho Hee-yeon. (2545) Sacrifices Caused by State Violence under Military

Authoritarianism and the Dynamics of settling the past during the

Democratic Transition. Korea Journal 42, no.3 หน้า 174

Jin-Wook Shin. (2020). Changing Patterns of South Korean Social Movements.

Published by: Amsterdam University Press. (2020) Retrieved from

<https://www.jstor.org/stable/j.ctv12sdvjk.12>

ฐานข้อมูลออนไลน์ภาษาอังกฤษ

Hyeong-Ju Lee (2559). Two real-life heroes of movie ‘Taxi driver’ meet in 40 years

เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2563 เข้าถึงได้จาก <http://www.donga.com/en/article/1/Two-real-life-heroes-of-movie-Taxi-driver-meet-in-40-years>

Jin-Wook Shin. (2020). Changing Patterns of South Korean Social Movements”.

เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2563 เข้าถึงได้จาก <https://www.jstor.org/stable/j.ctv12sdvjk>.